

วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์

School of Administrative Studies Academic Journal

ISSN : 2673 - 0758 (Online)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2561

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
School of Administrative Studies Maejo University

วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ School of Administrative Studies Academic Journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561)

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม
- ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน
- ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน
- ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. เพื่อให้บริการวิชาการเกี่ยวกับการเสนอทางออกในการแก้ปัญหาสังคม

การพิจารณาคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความที่ดีพิมพ์จะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้เขียนบทความและผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Doubleblind Peer Review)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.ประยูรค์ แสนบุญเรือน	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ศาสตราจารย์ ดร.สิทธิ บุตรอินทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor)

รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Editorial assistant)

1. อาจารย์ ดร.วินิจ ผาเจริญ
2. นางนิตยา ไพยมารมณ

กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พระมหาวิเศษ เสาะพบดี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปารัตนา ยศสุข	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกพิชญ์ ชินะขำ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรามา ศุทธิรินทร์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมื่นสกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดณ ปัญญาวีรทัต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พุรมกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร แส่นมี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวี จันทร์ส่อง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ เลิศสมพร	มหาวิทยาลัยพะเยา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติ มณีกาญจน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ออกแบบปก

นางนิตยา ไพยมรณ์

จำนวนพิมพ์

500 เล่ม

เจ้าของ

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาคารเทพ พงษ์พานิช
ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทรศัพท์ 0-5387-5540-5
โทรสาร 0-5387-5540
<http://journal.mju.ac.th/index.php/jas>
E-mail: sasjournal.mju@gmail.com

พิมพ์ที่

ร้าน Top Speed Copy&Com
เลขที่ 151/10 หมู่ 9
ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ (Peer Review)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. อาจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญผล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดณ บัญญาวิรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พรหมกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. Mr.Olalekan Israel Aiiikulola	นักวิชาการอิสระ

บรรณาธิการแถลง

วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ ของวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับนี้เป็น ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2561 เนื้อหาของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับทางรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อบริการวิชาการเกี่ยวกับการเสนอทางออกในการแก้ปัญหาสังคม บทความที่ดีพิมพ์ทุกบทความได้รับการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาคุณภาพมาตรฐานของวารสารให้เกิดการยอมรับอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารนี้ ประกอบด้วยบทความวิจัยจำนวน 4 เรื่อง และบทความวิชาการ 2 เรื่อง บรรณาธิการขอแนะนำบทความในฉบับนี้ ดังนี้ 1) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร โดย ไชยยา เมืองแทน 2) เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยพระอธิการเลิศ คเวสโก 3) เรื่อง ทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย โดยพระอภิสิทธิ์ ฐิริปญโญ 4) เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลเผ่าไร่ อำเภอเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย โดย พระมหาอนุพันธ์ มหาวโรและบทความวิชาการ 2 บทความ คือ 1) เรื่อง การต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางเพศในบริบทโลกนำไปสู่การยอมรับในบริบทสังคมไทย โดยณัฐธิดา สุวรรณรัตน์ 2) The Growth of the Association of Southeast Asian Nations By Phramaha Niwet Jongjaengklang

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ส่งบทความมาตีพิมพ์ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความและปรับปรุงบทความให้มีคุณภาพ บรรณาธิการและคณะทีมงานจะรักษามาตรฐานการเผยแพร่เพื่อมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาและการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระของวารสารฉบับนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.เจлимชัย ปัญญาดี)

สารบัญ

บรรณาธิการแถลง

บทความวิจัย:

- การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร 1
ไชยยา เมืองแทน
- การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอบุขันธุ์
จังหวัดศรีสะเกษ 13
พระอธิการเลิศ คเวสโก (สละพงษ์)
- ทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย 27
พระอภิสิทธิ์ ภูริปัญญา (สุภาชาติ), พระราชรัตนาลงกรณ์ และพระปลัดเกษภา มหาปัญญา
- ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่
จังหวัดหนองคาย 37
พระมหาอนุพันธ์ มหาวิโร (ภูคำวงศ์), คิต วรณดี และพระมหาสมพงษ์ สุเมธ

บทความวิชาการ:

- การต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางเพศในบริบทโลกนำไปสู่การยอมรับในบริบทสังคมไทย 47
ณัฐธิดา สุวรรณรัตน์
- The Growth of the Association of Southeast Asian Nations 61
Phramaha Niwet Jongjaengklang

**การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนธรรมบวรวิทยา
จังหวัดสกลนคร**

**Learning and Teaching Management of Social Studies: Religions
and Cultures for Promoting the Desired Characteristics of Junior
High School Students in Thambowon Wittaya school,
Sakon Nakhon Province**

ไชยยา เมืองแทน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ด้านการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการรักความเป็นไทย ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านการอยู่อย่างพอเพียง

และด้านการใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ครูได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับการเรียนการสอนได้ครอบคลุมทุกด้าน เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามที่ทางโรงเรียนได้คาดหวังไว้ และเป็นไปตามแผนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ต้องการให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เช่นนี้ทั่วประเทศ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการมีจิตสำนึกคุณธรรมนั้น ครูเน้นและสอดแทรกให้นักเรียนมีจิตสำนึกได้อย่างดีมา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ครูผู้สอนควรปลูกฝังให้เด็กเกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการสอนผ่านกิจกรรมต่างๆ ควรสอนให้นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ควรตระหนักถึงความสำคัญของการมีจิตสำนึกคุณธรรม เพื่อฝึกและปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักเสียสละช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เกิดความรักความสามัคคี มีคุณธรรมเป็นอนาคตของชาติต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน; คุณลักษณะอันพึงประสงค์

Abstract

The objectives of this study were to investigate learning and teaching management of Social Studies, Religion and Culture for promoting the desired characteristics of junior high school students in Thambowon Wittaya School, Sakon Nakhon Province, to compare the performance of learning and teaching management of Social Studies, Religion and Culture for promoting the desired characteristics of the sample, and to study problems, obstacles and solutions of learning and teaching management of Social Studies, Religion and Culture for promoting the desired characteristics of the sample.

This research showed as follows: The respondents had a high level of opinions towards learning and teaching management of Social Studies, Religion and Culture for promoting the desired characteristics of junior high school students in Thambowon Wittaya School, Sakon Nakhon Province. When individual aspects were considered, the aspect of desired characteristic with the highest mean was public-mindedness. Self-discipline, honesty and integrity, cherishing Thainess, Love of nation, religion and king, self-sufficient living, and avidity for learning were at a high level. Dedication and commitment to work was at a moderate level. It could be concluded that in the process of learning

and teaching management, all desired characteristics were comprehensively integrated into the teaching. The desired characteristics met the standard expected by the school and were in accordance with the learning scheme of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 stipulating the students across the nation having the aforesaid desired characteristics. Especially, public-mindedness was promoted by integrating it into the teaching in order to enhance students' public-mindedness.

The suggestions include teachers should cultivate students to aware of the love of nation, religion and king through teaching activities. The philosophy of sufficiency economy should be taught to be applied in students' daily life. Public-mindedness should be practiced and cultivated so that students learn to scarify and help each other, enhancing harmony and morality for the national future.

Keywords: Learning and Teaching Management; Desired Characteristics

1. บทนำ

ประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มรูปแบบ โดยการจัดการเรียนการสอนนั้นมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีทักษะ 3 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จักระบบสังคมและวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) การรู้เท่าทันเทคโนโลยีและสามารถนำมาต่อยอดแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) การเรียนรู้จักสื่อ และการรู้เท่าทันสื่อ และการใช้เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นทักษะทางสังคมที่ผู้เรียนจะต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในศตวรรษที่ 21 (วิโรจน์ สารัตนะ, 2556 : 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ได้กล่าวไว้ในมาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเองทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา (พระอำนาจ อุดกามา (น้อยนิล), 2554 : 1)

ดังนั้นจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 มีเจตนามุ่ง คือ 1) พัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข เป็นวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยคนดีคือคนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 2)

การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนจึงถือได้ว่าเป็นนโยบายหลักของการจัดการศึกษาที่จะส่งเสริมให้มนุษย์นำไปสู่ชีวิตที่สมบูรณ์ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริมให้โรงเรียนสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยให้โรงเรียนได้บูรณาการการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชีวิตจริง ทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน หมั่นเพียรมีสติมีเหตุผล มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวินัย ในตนเอง 2) ด้านสังคม คือพูดเพราะ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เสียสละ มีมารยาทสังคม ทักษะ การปรับตัว การเคารพสิทธิผู้อื่นเสียสละประเมินตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา จิตสำนึกสาธารณะและ 3) ด้านการเรียนรู้ คือ รักการ อ่าน แสวงหาความรู้ การวางแผนการเรียนรู้ การใช้ เวลาว่าง สนใจใฝ่รู้มีความคิดสร้างสรรค์โรงเรียนธรรมบวรวิทยาจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งปัจจุบันนี้พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดความรับผิดชอบ ไม่ส่งการบ้าน ไม่สนใจการเรียน ไม่ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู แสดงกิริยามารยาทที่ไม่เหมาะสม และไม่ให้ความเคารพครูผู้สอน ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของทุกสถานศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน ซึ่งกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งจะประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปแล้ว นอกจากจะมีความรู้ความสามารถ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะนำไปสู่การมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการอีกด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่างๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ,

2551 : 3) และในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7)

การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น ประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ ศาสนาคุณธรรมจริยธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง ซึ่งกำหนดให้ทุกชั้นเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้ปรับใช้ไปตามบริบทของสถานศึกษานั้นๆ และต้องกำหนดการเรียนรู้ การทำกิจกรรม ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ครบทุกด้าน การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ถือว่าเป็นนโยบายหลักของการจัดการศึกษาที่จะส่งเสริมให้มนุษย์นำไปสู่ชีวิตที่สมบูรณ์ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริมให้โรงเรียนสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยให้โรงเรียนได้บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชีวิตจริง ทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนที่เหมาะสม

โรงเรียนธรรมบวรวิทยาจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นโรงเรียนดีศรีตำบล เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในทุกหลักสูตร โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัญหาปัจจุบันนี้พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดความรับผิดชอบ โดดเรียนบ่อย ไม่ส่งการบ้าน ไม่สนใจการเรียน ไม่ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู แสดงกิริยามารยาทที่ไม่เหมาะสม และไม่ให้ความเคารพครูผู้สอน ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของทุกสถานศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร” เพื่อจะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อันจะนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปทั้งนี้ และเพื่อจะนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาระดับมหำบัณฑิตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามเพศ อายุ ระดับชั้น โรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร
3. ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนธรรมบวร จังหวัดสกลนคร โดยกำหนดตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาเป็น 2 ประเภท คือ 1) ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และ 2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน คือ 1) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ด้านซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านมีวินัย 4) ด้านใฝ่เรียนรู้ 5) ด้านอยู่อย่างพอเพียง 6) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน 7) ด้านรักความเป็นไทย และ 8) ด้านมีจิตสาธารณะ

ตอนที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จำนวน 309 คน ใช้ประชากรทั้งหมด ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบของความคิดเห็นของนักเรียน ทั้ง 8 ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงในบทวิเคราะห์แบบสอบถามใช้สรุปผลการวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัด

สกลนคร สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 มีอายุ 13 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และมีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4

2. ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรม บวรวิทยา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการ ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา ทั้ง 8 ด้าน มีค่าเฉลี่ย ในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.05$) 2) ด้านการมีวินัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.36$) 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.22$) 4) ด้านการรักความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.02$) 5) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) 6) ด้านการอยู่อย่างพอเพียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.99$) 7) ด้านการใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.91$) และ 8) ด้านความ มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.37$) สรุปด้านการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา โดยจำแนกตามเพศ,อายุ,ระดับชั้นเรียน ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 8 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีวินัย ด้าน การใฝ่ เรียนรู้ ด้านการอยู่อย่างพอเพียง และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านการรักความ เป็นไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีวินัย ด้านการใฝ่เรียนรู้ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านการอยู่

อย่างพอเพียงไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านการรักความเป็นไทย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ด้าน มีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.05$) 2) ด้านการมีวินัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.36$) 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.22$) 4) ด้านการรักความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.02$) 5) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) 6) ด้านการอยู่อย่างพอเพียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.99$) 7) ด้านการใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.91$) และ 8) ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.37$)

ซึ่งสรุปได้ว่าในกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอน ครูได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้านเข้ากับการเรียนการสอนโดยได้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะนั้นจากการวิจัยจะพบว่า ครูเน้นและสอดแทรกให้นักเรียนมีจิตสาธารณะได้อย่างดีมาก เด็กที่มีจิตสาธารณะ จะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี กำลังดี ได้ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกะปง สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาศึกษาจังหวัดพังงา พบว่า ระดับจริยธรรมโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาองค์ประกอบ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความกตัญญูตักเวทิตา ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่ในระดับมาก ครูควรจัดกิจกรรมฝึกความอดทน รับผิดชอบให้ใช้อย่างประหยัดมีการแข่งกีฬาภายในโรงเรียนเพื่อสร้างความสามัคคี (มนตรี กำลังดี, 2543 : 96)

ส่วนด้านความมุ่งมั่นในการทำงานอยู่ในระดับปานกลางนั้นนักเรียนอาจจะขาดความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมายให้ เช่น การที่เด็กไม่ทำการบ้าน ไม่ทำงานกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจในการทำงาน

ไม่มุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ ครูจะต้องกระตุ้นให้เด็กนักเรียนเรียนรู้การทำงานเป็นทีม และรู้จักเสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวม เด็กจะได้ฝึกความอดทนในการทำงานจนเกิดเป็นนิสัยจะต้องมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลินี นุตย์จิตะ ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการส่งเสริมวินัยคุณธรรม และจริยธรรม ของนักเรียน พบว่า ควรสร้างความเข้าใจในเรื่องวินัย คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ นักเรียนมากกว่าการลงโทษควรกดดันนักเรียนที่ประพฤติตัวออกนอกกฎระเบียบข้อบังคับด้วยความเด็ดขาด ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้มีขึ้นบ่อยๆ รวมทั้งควรให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำอบรมในด้านวินัย และความประพฤติให้นักเรียนอยู่เสมอ (นลินี นุตย์จิตะ, 2543 : 84) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชร แสงเพชร ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักอิทธิบาท4 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่1กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 พิจารณาเป็นรายด้าน ผลวิจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าสูงที่สุดคือด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 รองลงมาคือ ด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (พชร แสงเพชร, 2558)

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนธรรมบวรวิทยา จังหวัดสกลนคร ทดสอบสมมติฐานโดยวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรพบว่า จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 8 ด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีวินัย ด้านการใฝ่ เรียนรู้ ด้านการอยู่อย่างพอเพียง และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านการรักความเป็นไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีวินัย ด้านการใฝ่ เรียนรู้ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านการอยู่อย่างพอเพียงไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านการรักความเป็นไทย ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยรัตน์ ยิ่งดำนูน วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของ

โครงการจิตอาสา: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบางมดวิทยา “สี่สุทนต์จวน อุปลักษณ์ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ อายุ แผนการเรียนปัจจุบัน มีผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสา ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มีระดับการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสาที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนต่างกัน มีระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสาโดยรวมไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวัด บ้าน โรงเรียน ต่างกันมีระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ 1 ห้องเรียน 1 โครงการบูรณาการต่างกัน มีระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (วลัยรัตน์ ยิ่งดำนุ่น, 2554)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ครูผู้สอนควรปลูกฝังให้เด็กเกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการสอนผ่านกิจกรรมต่างๆ ควรสอนให้นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ควรตระหนักถึงความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ เพื่อฝึกและปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักเสียสละช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เกิดความรักความสามัคคีมีคุณธรรมเป็นอนาคตของชาติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนธรรมบวรวิทยา

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยผ่านมุมมองของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีความละเอียดของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- _____. (2551). แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นลินี นุตย์จิต. (2543). แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระอำนาจ อตถกาม. (2554). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เพชร แสงเพชร. (2558). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่1 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนตรี กำลังดี. (2543). ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกะปง สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพังงา. ปรินญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วลัยรัตน์ ยิ่งดำเนิน. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสา: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนบางมดวิทยา สีสุกหาวัดจวนอุปถัมภ์. ปรินญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2546). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณี: ทศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพวิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

**การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
ปรีอใหญ่ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ**
**Administration of Tambon Phrue Yai Administrative
Rganization in Khukhan District, Si Sa Ket Province**

พระอธิการเลิศ คเวสโก (สารพวงษ์)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนคน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ และมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลางอีก 3 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส และเมื่อจำแนกรายด้านในแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันส่วนประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการ

บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีไใหญ่ ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และบุคลากรในหน่วยงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ควรนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากประชาชนทุกปัญหา มาปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสภาวะที่เกิดขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยงานหรือดำเนินโครงการแต่ละโครงการ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน เกิดความรัก ห่วงแหนต่อหน่วยงาน

คำสำคัญ: การบริหาร; หลักธรรมาภิบาล; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The thesis was to serve the purposes: 1) to study good governance-based administration of Tambon Prue Yai Administrative Organization in Si Sa Ket province's Khukhan district, 2) to compare its good governance-based administration based on classification of residents' genders, ages, educational levels and occupations, 3) to examine their suggestions for its good governance-based administration. The sampling groups for conducting the research comprised 381 eligible voters in its constituencies. The research instrument was the five-rating scale questionnaire containing thirty questions, each of which possessed the reliability at .81. Statistics used for data analyses embraced percentage, mean, standard deviation. Another one used for the hypothesis testing results included t-test and F-test (One-Way ANOVA), by making use of the ready-made software package.

Results of the research findings: 1) Its good governance-based administration has been rated 'moderate' in the overall aspect. Given each of aspects, its target administration of three aspects has been scaled 'high' in such descending order of means as participation, values of money and accountability. On the contrary, its target administration of other three aspects has been measured 'moderate' in the descending order of means, namely rule of law, morality and transparency. 2) As classified by one single aspect, their genders, ages and educational levels yield no differences in their opinions on its target administration in the overall aspect and a single one; whereas their occupations prove 'moderate' with the statistical significance level at .05. 3) Their suggestions for enhancing its target administration are that it should: 3.1) open opportunities to residents to take part in assessing administrators' and personnel's work performance in the agency on thorough and regular bases, 3.2)

take residents' suggestions for addressing every problem to keep abreast of ongoing circumstances, 3.3) open opportunities to them participating in managing the agency or carrying out each project so as to make them feel as though they became owners of their communities, thereby prompting affection and cherishing the agency.

Keywords: Administration; Good Governance; Tambon Administrative Organization

1. บทนำ

หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางด้านการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2542 สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดระเบียบว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542 : 6-7) ได้กำหนดหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชน เน้นผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของภาครัฐ เน้นประสิทธิภาพโดยมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เน้นความสะดวกในการบริหารจัดการ เพื่อให้สนองต่อความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมีหลักการพื้นฐานสำคัญประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความสำนึก รับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าไว้เป็นแนวทางในการบริหารงานในหน่วยงานต่างๆ ของทุกภาคส่วนของสังคม

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยได้เริ่มปฏิรูประบบราชการอย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยมีการนำเอาแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาปรับใช้ ในการบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรของรัฐสามารถขับเคลื่อนภารกิจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล อย่างไรก็ดี การนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาปรับใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ใช่เรื่องง่ายดังจะเห็นได้จากการศึกษาของวีระศักดิ์ เครือเทพ แนวคิดการจัดการภาครัฐสมัยใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สูงขึ้นได้ องค์การบริหารส่วนตำบลปรี๊ดใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบทมีหมู่บ้านอยู่ในความรับผิดชอบ 20 หมู่บ้าน ประชาชนมีหลากหลายอาชีพ และประชากรค่อนข้างหนาแน่น มีแผนและโครงการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งผู้บริหารจะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลดีขึ้น ให้เป็นไปตามร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2559 ที่กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาลไว้ (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2551 : 78-104)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ ว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ได้มีการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการวิจัยย้อนกลับให้ผู้มีอำนาจปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในระดับตำบล อำเภอและจังหวัดให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและ ประกอบอาชีพต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม Mix Method Research (MMR) เป็นวิธีผสมระหว่าง วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอน การปฏิบัติ ดังนี้

1. เชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 7,802 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่, 2555 : 12-22) 2) กลุ่มผู้ให้ สัมภาษณ์ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 3 คน และประธาน ประชาคมหมู่บ้าน 2 คน รวมทั้งหมด จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากกลุ่มผู้รู้ ผู้ปฏิบัติ และบุคคลทั่วไป

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนคน 381 คน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamanae, 1973 : 727) โดยใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple

Random Sampling) (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549 : 12)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ Quantitative Research คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) อาชีพ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยระบุชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน แบบสอบถามเป็นคำถามเดียวกัน ในรูปแบบเดียวกันเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ และเปรียบเทียบกันได้ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยจำแนกหัวข้อ 6 หลัก คือ 1) สัมภาษณ์ด้านหลักนิติธรรม 2) สัมภาษณ์ด้านหลักคุณธรรม 3) สัมภาษณ์ด้านหลักความโปร่งใส 4) สัมภาษณ์ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) สัมภาษณ์ด้านหลักการรับผิดชอบ 6) สัมภาษณ์ด้านหลักความคุ้มค่า ตอนที่ 3 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สรุปอ้างอิงผลการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง กำหนดจากผู้รู้ ผู้ปฏิบัติ และบุคคลทั่วไป ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 3 คน ประธานประชาคมหมู่บ้าน 2 คน รวมเป็น 7 คน

4. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ สรุปผลได้ ดังนี้ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 56.69 และเป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.31 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.45 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.72 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.88 และอายุระหว่าง 18-29 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.95 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./หรือเทียบเท่า จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 ระดับ ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.47 และประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป/กรรมกร จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 อาชีพค้าขาย/รัฐวิสาหกิจ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.57 และรับราชการ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดศรีสะเกษ สรุปผลได้ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง อีก 3 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านความโปร่งใส และเมื่อจำแนกรายด้านเป็นรายข้อ พบว่า

1. ด้านหลักนิติธรรม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 การทำประชาพิจารณ์ การออกบัญญัติที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน รองลงมาคือ ข้อ 2 มีนโยบายรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักนิติธรรม และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ

2. ด้านหลักคุณธรรม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 ผู้บริหาร พนักงาน มีจิตสำนึก ยึดหลักการให้บริการประชาชนเป็นหลัก รองลงมาคือ ข้อ 2 ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพพร้อมให้บริการ และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงตรงเป็นธรรม

3. ด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 จัดเก็บภาษี จัดงบประมาณ กระทำอย่างเป็นธรรม รองลงมาคือ ข้อ 2 การบริหารงานโดยมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเป็นหลัก และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อ 5. เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบแผนงานโครงการต่างๆ

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเรื่องผลกระทบที่มีต่อชุมชน รองลงมาคือ ข้อ 2 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ด้านการกุศล ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้น รองลงมาคือ ข้อ 2 การให้บริการต่างๆ ด้วยความ

รับผิดชอบ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 บริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรม

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รองลงมาคือ ข้อ 2 การรณรงค์ให้ชุมชนช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน สรุปผลได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนมีความเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ เรียงจากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ข้อ 2 ควรนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากประชาชนทุกปัญหามาปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และข้อ 3 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยงาน หรือการดำเนินโครงการแต่ละโครงการ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของชุมชน เกิดความรัก ห่วงแหนต่อหน่วยงาน

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) บุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุขันธ์

จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 3 คน กำนัน 1 คน และประธานประชาคม 2 คน รวมเป็น 7 คน ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลเองยังมีความไม่โปร่งใสภายในองค์กร ซึ่งทำให้ประชาชนทั่วไปและบุคคลภายนอกไม่ได้รับสิทธิในการตรวจสอบเท่าที่ควรทำให้การทำงานบางอย่างไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับต่างๆ จนเป็นเหตุให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบเท่าที่ควร ซึ่งในเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองได้มีการเชิญบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายมาช่วยชี้แจงให้คำแนะนำตามวาระอันสมควร

2. ด้านหลักคุณธรรม เจ้าหน้าที่ยังขาดการยึดความถูกต้องเป็นหลักในการปฏิบัติงานทั้งยังไม่มี การยึดถือระเบียบที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้กำหนดไว้เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ในตอนนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองได้มีการพยายามที่จะตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ยึดหลักของความถูกต้องเป็นหลักในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร

3. ด้านหลักความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถชี้แจงให้รับทราบ ทั้งเรื่องการเงิน การเงิน รายรับ รายจ่ายต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเอกสารต่างๆ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลควรที่จะมีการชี้แจงให้ชัดเจนให้มากกว่านี้เพื่อเป็นการยืนยันว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีความโปร่งใสในการทำงาน ควรที่จะมีการประชุมปรึกษาหารือกับประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีการทำงานที่มีความโปร่งใสสามารถที่จะให้ประชาชนตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสนใจกันการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยมากความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ก็ได้มีการรับฟังแต่กลับไม่มีการนำกลับไปปรับปรุงหรือปฏิบัติตามที่ได้สัญญาเอาไว้ซึ่งในความเป็นจริงผู้บริหารควรที่จะรับฟังพิจารณาและนำไปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการบริหารงานต่อไป

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลควรที่จะสร้างกิจกรรม เพื่อฝึกอบรมในการสร้างความเข้าใจในหน้าที่ที่ตนได้รับผิดชอบเพราะในหลายๆ ครั้ง ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มักจะขาดความรับผิดชอบในการทำงานอยู่ เพราะในบางครั้งบุคลากรก็ยังขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งอาจจะมาจากความที่ยังไม่เคยชินกับงานก็เป็นได้ จะอย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่เองควรที่จะเอาใจใส่ในการทำงานให้มากกว่านี้เพราะพวกเขาไม่ใช่ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงผู้เดียวยังมีประชาชนที่หาหน้าที่นี้อีกแรงหนึ่งเช่นกัน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า การทำงานบางอย่างมีความล่าช้าไม่มีคุณภาพตามที่เคยพูดไว้และทรัพยากร บางอย่างที่มีรัฐบาลมอบให้มาบุคลากรบางคนกลับนำไปใช้เป็นของส่วนตัวซึ่งทำให้ทรัพยากรที่ใช้ใน

การทำงานไม่เพียงพอนเป็นเหตุให้ผลของงานไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ของงานด้วยเช่นกันซึ่งสิ่งที่ประชาชนต้องการคือการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุดเพราะมันจะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีจากประชาชนเป็นอย่างมาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการทำประชาพิจารณ์ การออกบัญญัติที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน มีนโยบายรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักนิติธรรมเป็นส่วนน้อย สอดคล้องกับสรุปคำสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 6 ด้าน ประชาชนเห็นว่าขาดหลักคุณธรรมทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเบญจวรรณ วันดีศรี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการออกข้อบัญญัติเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย พนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม มีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพด้วยความสุจริต จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามที่ประชาชนเสนอแนะให้นำเข้าบรรจุในแผนพัฒนาฯ และบุคลากรส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านหลักนิติธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ1. การทำประชาพิจารณ์ การออกข้อบัญญัติที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าต่างเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการออกข้อบัญญัติ และการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ประชาชนทราบเป็นไปน้อยมาก ไม่มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัตรา วิมลสมบัติ ศึกษาวิจัยการปฏิบัติตามธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกษไชโย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านหลักคุณธรรม ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน มีจิตสำนึก ยึดหลักการให้บริการประชาชนเป็นหลัก ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่า องค์การบริหาร

ส่วนตำบลมีการบริหารงานด้านคุณธรรมค่อนข้างน้อย การสร้างจิตสำนึก สร้างการยึดการบริการประชาชน เป็นหลักน้อย ปฏิบัติหน้าที่โดยมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของนพพล สุรณัฏฐินทร์ ศึกษาวิจัยการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของ ประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับ ใช้ระดับปานกลาง

4. ด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอ มีการบริหารด้าน หลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ1. จัดเก็บภาษี จัดงบประมาณ กระทำอย่างเป็นธรรม ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ5. เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบแผนงานในโครงการต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติ หน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ชี้แจง ข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ใช้งบประมาณประจำปีขององค์การ บริหารส่วนตำบลอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารใส่ใจในปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นแต่ละชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด มีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เรื่องผลกระทบต่อชุมชน ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 เปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลค่อนข้างดี เพราะได้รับผิดชอบต่อชุมชน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน มีการให้ บริการต่างๆ ด้วยความรับผิดชอบ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เอาใจใส่ต่อปัญหาของ ประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการโครงการ กิจกรรม หรือแผนงานต่างๆ ให้เป็นรูปธรรม และ บริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุภัทรา วิมลสมบัติ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เห็นว่าการปฏิบัติ ตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

6. ด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 รับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 บริการสาธารณะอย่างมีคุณธรรมและ เป็นธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีความรับผิดชอบ ใส่ใจต่อปัญหา ตอบสนองตามที่ประชาชนต้องการและมีคุณภาพและเป็นธรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเบญจวรรณ

วันดีศรี ศึกษาเรื่องความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านหลักความรับผิดชอบต่อมีหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก

7. ด้านหลักความคุ้มค่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 1 ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 การปฏิบัติงานมีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ใส่ใจต่อหลักความคุ้มค่า ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาการปฏิบัติหน้าที่ให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตรงกับคำสัมภาษณ์ นายวิโรจน์ สุตสังข์ กำนันตำบลปรีอใหญ่ ควรนำสิ่งที่ประชาชนต้องการ การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพราะจะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีจากประชาชนอย่างมาก และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัมฉะ สาแมเน็ง ศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา จังหวัดสงขลา ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า อยู่ระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง โดยผู้บริหารควรกระตุ้นจิตสำนึกบุคลากรในการเป็นข้าราชการที่ดี ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนผู้รับบริการจากหน่วยงาน รวมถึงควรมีการยืดหยุ่นไม่เคร่งครัดจนเกินไป เพราะอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานที่ล่าช้าที่เกิดจากความยุ่งยาก ก่อให้เกิดปัญหาจากกฎระเบียบปฏิบัติที่ซับซ้อน จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานประชาชนในชุมชนเป็นหลัก และเพิ่มประสิทธิภาพด้านนิติธรรมให้มากขึ้น

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่าอยู่ระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ควรส่งเสริมบุคลากรให้ตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม โดยเฉพาะผู้บริหารควรดูแล ส่งเสริมความก้าวหน้า และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานด้วยความเท่าเทียมปราศจากความลำเอียง ควรจัดให้มีตัวบ่งชี้และหลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติในข้อบังคับที่แน่นอนในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำมาใช้ในหลักการบริหาร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน และเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่าอยู่ระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมสอดส่องดูแลโครงการ งบประมาณ เพื่อลดปัญหาการคอร์รัปชันในหน่วยงาน และใช้กฎข้อบังคับขั้นสูงสุดเมื่อมีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นระหว่างบุคลากร ควรประชาสัมพันธ์โครงการ

ต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณมาใช้ในการพัฒนาหน่วยงาน ชุมชน กิจกรรมชุมชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรปลูกจิตสำนึกบุคลากรให้มีวินัย จรรยาบรรณในการทำงาน พร้อมเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารหน่วยงานให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นบุคลากรให้ปฏิบัติตน ปฏิบัติงานโดยยึดหลักความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ให้ระดับความพอใจสูงขึ้น

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่าอยู่ระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ เข้าร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานอย่างทั่วถึงมากขึ้น นำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากประชาชนทุกปัญหา มาปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับรู้ในการบริหารจัดการหน่วยงานหรือการดำเนินโครงการแต่ละโครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของชุมชน เกิดความรัก ห่วงแทนต่อหน่วยงาน รักษาความพึงพอใจไว้และให้เพิ่มมากขึ้น

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่าอยู่ระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ควรเน้นให้บุคลากรให้บริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรม โดยบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายในหน่วยงานควรจะมีจิตสำนึก มีจรรยาบรรณในหน้าที่ของตนเอง มองถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ มีการปรับปรุงระเบียบกฎหมายในการบริหารชุมชนให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ เพื่อรักษาระดับให้มากขึ้นกว่าเดิม

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่าอยู่ระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ควรนึกถึงความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ลงทุนไป และเป็นประโยชน์แก่ชุมชนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว มีคุณภาพและประสิทธิภาพแก่หน่วยงานและชุมชน มีการส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนให้ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานและชุมชนอย่างต่อเนื่องมากขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านหลักความโปร่งใส ข้อที่ 5 เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบแผนงาน โครงการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกด้าน จึงควรทำการวิจัยหาปัจจัย ปัญหาของการบริหารในด้านความโปร่งใส ต่อไป

2.2 ผลการวิจัยในข้อเสนอแนะ ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่ 1 การส่งเสริมบุคลากรให้ตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม มีค่าความถี่มากที่สุด จึงควรทำการวิจัยศึกษาปัญหาความต้องการในด้านดังกล่าวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร ผ่องสุข. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. *การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพพล สุรณัฏฐ์. (2547). การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจวรรณ วันดีศรี. (2549). การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (2542, 11 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2551). ขีดความสามารถในการจัดหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรอบวิเคราะห์เบื้องต้น. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 6(1), 78-104.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุภัตรา วิมลสมบัติ. (2554). ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอยางตลาด จังหวัดนครสวรรค์. *ภาคานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัมมา สานะเน้ง. (2555). การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรณะพนักงานส่วนตำบลอำเภอเสนา จังหวัดสงขลา. *การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

**ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตหนองคาย**

**Attitudes of Students toward Teaching and Learning in Political
Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University, Nongkhai Campus**

พระอภิสิทธิ์ ภูมิปัญญา (สุภาษิต), พระราชรัตนาลงกรณ์ และพระปลัดเกษญา มหาปัญญา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2560 ทุกชั้นจำนวน 180 รูป/คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานที่ทีเทส (t-test) และเอฟเทส (f-test) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t - test โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอยู่เสมอ

คำสำคัญ: ทศนคติของนิสิต; การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์

Abstract

The purpose of the research were 1) to study the attitudes of students towards the teaching and learning management in the Faculty of Social Sciences. Mahachulalongkornrajavidyalaya University, NongKhai Campus 2) to compare students' attitudes towards teaching and learning in political science, Faculty of Social Sciences. Mahachulalongkornrajavidyalaya University, NongKhai Campus 3) to study the development of teaching methods in the field of political science, Faculty of Social Sciences. Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nongkhai Campus. Research conducted by quantitative research. Data were collected by using questionnaires. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, percentage, mean and standard deviation. standard deviation Test the t-test and f-test. When the difference is found, test the difference in the mean of the pair by Scheffe's method.

The results showed that:

1. Attitude of students toward teaching and learning in political science. Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nongkhai Campus Overall, it was at a high level.
2. The results of the t-test were not significantly different. So reject the hypothesis set. The results of the F-test were not significantly different. So reject the hypothesis set.
3. Developmental Guidance for Teaching and Learning in Political Science Teachers have the opportunity to express their opinions. And always participate in teaching and learning.

Keywords: Attitude of Students; Teaching and Learning in Political Science

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคณะสงฆ์ไทยที่ได้สถาปนาขึ้นในนามมหาธาตุวิทยาลัยโดย พระมหาปรมอินทรมหาจุฬาลงกรณพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์เมื่อพุทธศักราช 2430 ตั้งอยู่ที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ได้เปิดสอนเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 กันยายนพุทธศักราช 2432 ต่อมาพระบาท

สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามใหม่ว่ามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเมื่อวันที่ 13 กันยายนพุทธศักราช 2439 โดยทรงมีพระราชประสงค์ให้เป็นสถานที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ต่อมาพระพิมลธรรม (นามเดิมช้อยฐานตตมหาเถร) อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์เป็นผู้สืบสานพระราชปณิธานของรัชกาลที่ 5 ได้จัดประชุมพระเถรานุเถระฝ่ายมหานิกายจำนวน 57 รูปเมื่อวันที่ 9 มกราคมพุทธศักราช 2490 และเปิดสอนคณะพุทธศาสตร์ระดับปริญญาตรีครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคมพุทธศักราช 2494 (Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 1997 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 7 ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมวด 1 การจัดตั้งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ มาตรา 6 เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิจัยส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์รวมทั้ง การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหมวด 5 การพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยข้อ 34 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานคณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรดังนี้ 1) การไปศึกษาอบรมดูงาน 2) การไปปฏิบัติงานวิจัย 3) การไปปฏิบัติงานบริการวิชาการ 4) การไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ 5) การแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักวิชาการ 6) การอื่นใดที่จำเป็นหรือเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร (Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 1997 : 2)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ตั้งอยู่ที่ตำบลค่ายบกหวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยเปิดทำการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และประกาศนียบัตรดังนี้

1. ระดับปริญญาโท   หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.)
  - 1) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์
2. ระดับปริญญาตรี   หลักสูตรหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

- 1) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์
  - 2) สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์
  - 3) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์
  - 4) สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
3. ระดับประกาศนียบัตร
    - 1) หลักสูตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)
    - 2) หลักสูตรการสอนศีลธรรมในโรงเรียน (ป.สศ.)

โดยพยายามบริหารจัดการเรียนการสอนภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ให้เป็นที่ยอมรับในวงการทั่วไปนั้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย จึงต้องให้ความสำคัญทางด้านการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาในด้านรัฐศาสตร์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการปกครองสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในปกครองคณะสงฆ์ และด้านต่างๆ แก่พระภิกษุสามเณรและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้ามาใช้บริการ โดยสร้างความรู้สึกรับรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในกระแสแห่งสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ที่พระภิกษุสามเณรและประชาชนมีทางเลือกมากขึ้น ในการเข้ารับการศึกษาตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน

ด้วยเหตุนี้ การทราบถึงทัศนคติของนิสิตซึ่งเปรียบเสมือนลูกค้าสำคัญของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในด้านการศึกษาด้านสาขาวิชารัฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยรู้ข้อเด่นข้อด้อยของการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชารัฐศาสตร์ การทราบถึงแนวความคิดเห็นของนิสิตที่มีทั้ง บรรพชิตและเป็นคฤหัสถ์ว่ามีความเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร มหาวิทยาลัยก็สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตได้จะทำให้การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตหนองคาย จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา
5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มีใช้ประชากรในการ วิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น
6. หากพบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้ว จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต หนองคาย ในด้านต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาจารย์ผู้สอน 2) ด้านวิธีการสอน 3) ด้าน อาคารสถานที่ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน
2. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปของประชากร ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต หนองคาย
3. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้น ปีสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต หนองคาย ในปีการศึกษา 2560 ทุกชั้นปีจำนวน 326 รูป/คน (Registrar and Evaluation Division, 2017) และกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ในปีการศึกษา 2560 ระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี จำนวน

180 รูป/คน ในทุกภาคชั้น โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณได้จากสูตรของ Taro Yamane (Vanichbuncha, K., 2005 : 19)

ขอบเขตด้านพื้นที่ทำการวิจัย ผู้ศึกษาทำการศึกษาในเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย ตำบลคำยบหวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายขอบเขตด้านระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2560 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้อธิบายทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายและการทดสอบสถิติทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์หาค่าสถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

4. สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ สถานะภาพ อายุ ระดับชั้น อาชีพ ดังต่อไปนี้ เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชายจำนวน 150 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และเป็นหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 สถานะภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นสามเณร จำนวน 66 รูป คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาเป็นพระภิกษุจำนวน 61 รูป คิดเป็นร้อยละ 33.9 และเป็นฆราวาส จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีจำนวน 83 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมา มีอายุ 21-25 ปี จำนวน 40.0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 มีอายุ 26- 30 ปี จำนวน 45 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีอายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 12 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ระดับชั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 92 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 56 คิดเป็นร้อยละ 31.1 อยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 28 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 4 รูป คิดเป็นร้อยละ 2.2 อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักบวช จำนวน 127 รูป คิดเป็นร้อยละ 70.6 รองลงมา มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 มีอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง บริษัทเอกชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และประกอบธุรกิจส่วนตัวจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

2. ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

2.1 ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคายโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 ด้านวิธีการสอน พบว่า ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย ด้านวิธีการสอนสอนพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.3 อาคารสถานที่ พบว่า ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคายด้านอาคารสถานที่พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคายด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคายด้านอาคารสถานที่ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. การเปรียบเทียบทักษะคตินิเทศที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย

3.1 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test แบบข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า นิเทศที่มีเพศต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

3.2 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า นิเทศที่มีสถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน

มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

4.1 ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอยู่เสมอ

4.2 ในด้านวิธีการสอนต้องการอาจารย์ให้คำปรึกษาและการแนะแนวแก่นิสิตอย่างเป็นกันเองให้มากกว่านี้

4.3 อยากให้ทางสาขาฯ มีการจัดห้องเรียนให้เพียงพอแก่นิสิตมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมใช้งานและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

4.4 อยากให้ทางสาขาฯ มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ หนังสือไว้ให้บริการแก่นิสิตอย่างเพียงพอ

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย พบว่า ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย โดยรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการศึกษาที่พบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phramaha Theraphan Athipanyo (2011) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านภูมิธรรม ด้านภูมิฐานและด้านภูมิรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุและระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย พบว่า ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

กรณีราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย พบว่า นิสิตที่มีเพศสภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันต่างก็มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ Attawong, P., (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่พบว่า ประเภทของนิสิตแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันนิสิตมีพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกันนิสิตมีพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุแตกต่างกันพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอยู่เสมอ

1.2 ในด้านวิธีการสอนต้องการอาจารย์ให้คำปรึกษาและการแนะแนวแก่นิสิตอย่างเป็นกันเองให้มากกว่านี้

1.3 อยากให้ทางสาขาฯ มีการจัดห้องเรียนให้เพียงพอแก่นิสิตมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมใช้งาน และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

1.4 อยากให้ทางสาขาฯ มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ หนังสือไว้ให้บริการแก่นิสิตอย่างเพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 อาจารย์ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอยู่เสมอ

2.2 อาจารย์ควรให้คำปรึกษาและการแนะแนวแก่นิสิตอย่างเป็นกันเองมีการประชาสัมพันธ์ข่าวเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

2.3 สาขาฯ ควรมีการจัดห้องเรียนให้เพียงพอแก่นิสิตมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมใช้งานและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ

2.4 สาขาฯ ควรมีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ หนังสือ ไว้ให้บริการแก่

นิติตอย่างเพียงพอ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในองค์กรหรือสาขาๆ เพราะจะทำให้การจัดเรียงการสอนสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาองค์กรควรมีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการปัญหาและสภาพการจัดการเรียนการสอนกับคณาจารย์ของแต่ละสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคาย

3.3 ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่นเช่นสังหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อคติ 4 เป็นต้น มาใช้ร่วมกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

เอกสารอ้างอิง

- Attawong, P. (2010). Electronic Student Behavior of Students MCU Phrae Campus. Bangkok. *Master Thesis*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1997). *A Guide to Undergraduate Students at Mahachulalongkornrajavidyalaya University*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1997). *Mahachulalongkornrajavidyalaya University Act*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phramaha Theraphan Athipanyo. (2011). Study of desirable characteristics of moral teaching in educational institutions. Bangkok. *Master Thesis*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Registration and Evaluation. (2017). *Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nongkhai Campus*. [http://regweb.mcu.ac.th/registrar/student By Program.asp?avs 204869834=54](http://regweb.mcu.ac.th/registrar/student%20By%20Program.asp?avs%204869834=54). (Accessed 13 March 2017).
- Vanichbuncha, K. (2005). *Statistics for Research*. Bangkok: Department of Statistics, Faculty of Commerce and Accountancy Chulalongkorn University.

**ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลเฝ้าไร่
อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย**
**Satisfaction of the People Service of the Fao Rai Sub-district
Municipation, Fao Rai District, Nong Khai Province**

พระมหาอนุพันธ์ มหาวีโร (ภูคำวงศ์), คิต วรณดี และพระมหาสมพงษ์ สุขเมโธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มาให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 184 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานที่ (t-test) และ (f-test) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
2. ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ให้บริการมีความโปร่งใส ส่วนในด้านการให้บริการที่ตรงเวลาต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรวดเร็วในการให้บริการอย่างถูกต้อง

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของประชาชน; การให้บริการเทศบาลตำบล

Abstract

The purpose of this study was 1) to study the level of satisfaction of the people in the service of the FaoRaiSubdistrict Municipality, FaoRai District, NongKhao Province 2) to compare the satisfaction of the public with the service of the FaoRaiSubdistrict Municipality, FaoRai District, NongKhao Province 3) to study the suggestions of people's satisfaction towards the service of the FaoRaiSubdistrict Municipality, FaoRai District, NongKhao Province. Research conducted by quantitative research. Statistics were frequency, percent, mean, and standard deviation (S.D.), t-test, and f-test.

The results showed that:

1. Satisfaction of the public on the service of FaoRaiSubdistrict Municipality, FaoRai District, NongKhao Province. Considering that it was found at all levels.
2. The results of the t-test were not significantly different. So reject the hypothesis set. The results of the F-test were not significantly different. So reject the hypothesis set.
3. The development guideline on satisfaction of the services provided by the FaoRaiSubdistrict Municipality, FaoRai District, NongKhao Province. showed that the staff needed to be transparent. In terms of timely service, staff are quick to provide services.

Keywords: Satisfaction of the People; Service Subdistrict Municipality

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รับผิดชอบดูแลและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้าและตรงตามความต้องการของสมาชิกในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินจึงกำหนดอำนาจ หน้าที่ และการกำกับดูแลท้องถิ่นให้อยู่ในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขณะเดียวกันการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง การแบ่งแยกหน่วยการปกครองออกจากส่วนกลาง โดยให้องค์กรที่จัดขึ้นในท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการภายในท้องถิ่นของตนเองได้เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รวมทั้งแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหารและบริการประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น) (Constitution of the Kingdom of Thailand BE 2550,

2007) เพื่อนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าโดยอาศัยสร้างมิติใหม่กับราชการไทย เทศบาลตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการขึ้นต่อกระทรวงมหาดไทย โดยมีนายกองค์เทศบาลตำบลเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติคอยควบคุมตรวจสอบการทำงานพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติเทศบาลตำบลออกมาบังคับใช้ภายในเขตเทศบาลตำบล รวมทั้งตั้งกระทู้ถามฝ่ายบริหารในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารราชการของเทศบาลตำบล ตลอดจนการบริหารหรือดูแลในด้านความเป็นอยู่ของประชาชนให้กินดีอยู่ดีและสร้างคุณภาพชีวิต ดังนั้นเทศบาลตำบลจึงมีภาระหน้าที่ต่อประชาชนโดยตรงในการบริหารทุกๆ ด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชนและประเทศชาติโดยไม่หยุดยั้งถึงแม้เทศบาลตำบลจะอยู่ภายใต้อำนาจจำกัดบางเรื่องก็ตามแต่เนื่องจากเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนเพราะประชาชนเป็นผู้เลือกเข้ามาโดยตรงเพื่อเป็นตัวแทนในเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อพัฒนาตามหลักยุทธศาสตร์ที่มีการระดมความคิดเห็นจากส่วนที่เกี่ยวข้องในสังคมไม่ว่าจะเป็นการบริการในด้านต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อกำหนดแผนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่ความพึงพอใจและเพื่อคนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับผลประโยชน์จากการจัดสรรอย่างทั่วถึงและมีคุณธรรมควบคู่กัน

การบริการต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการบริการให้มีมาตรฐาน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพการให้บริการที่ดี ประชาชนเกิดความพึงพอใจ เป็นการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานผู้รับบริการได้รับการบริการที่รวดเร็วตามกำหนดเวลา เสมอภาค และมีความเป็นธรรม ได้รับการตอบสนองความต้องการเกิดความพึงพอใจสูงสุด ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของทุกคน

ดังนั้น การบริการต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการบริการให้มีมาตรฐาน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพการให้บริการที่ดี ประชาชนเกิดความพึงพอใจ เป็นการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานผู้รับบริการได้รับการบริการที่รวดเร็วตามกำหนดเวลา เสมอภาค และมีความเป็นธรรมได้รับการตอบสนองความต้องการเกิดความพึงพอใจสูงสุด ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของทุกคน เทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายนับว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่อยู่บนหลักการกระจายอำนาจทางการปกครองและมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ทั้งนี้การทำหน้าที่ดังกล่าวจะต้องยึดถือแนวทางการบริหารจัดการที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการตอบสนองให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความพึงพอใจสูงสุด จึงเป็นเหตุผลจำเป็นอย่างยิ่งให้เกิดการวิจัยหัวข้อเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายฉบับนี้ขึ้นเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญประกอบการจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารงาน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาที่อาจมีอยู่

เทศบาลตำบลเฝ้าไร่เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลและมีหน้าที่ในการแปลงนโยบายที่เป็นนามธรรมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดความสำเร็จขึ้นและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริหารงานแบบบูรณาการและยังส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน ถ้าเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ มีการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพจะส่งผลเสียอย่างมากต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่เอง เนื่องจากเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ เป็นหน่วยงานที่ต้องมีการดำเนินงานด้วยกระบวนการบูรณาการร่วมกับภาคประชาชนเป็นหลัก หากขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานแล้วจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดการล่าช้า การประสานงานเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อนและในทางกลับกันหากเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ มีการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานเกิดความราบรื่นมีการประสานงานในการปฏิบัติร่วมกับประชาชนได้ดีตลอดจนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างตรงจุด ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะทำให้เทศบาลตำบลเฝ้าไร่ ได้รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า มีประสิทธิภาพในการบริการมากน้อยเพียงใดจากความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานของหน่วยงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่ต้องการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มีประชากรในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น

6. หากพบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้ว จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มารับบริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 340 คน (Information of people service of the Fao Rai Sub-district, 2017) และกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่มาใช้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Taro Yamane) (Vanichbuncha, 2005 : 19) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 184 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ใช้สถิติหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

2. ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้อธิบายความพึงพอใจของประชาชนที่ต้องการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3. การทดสอบสถิติทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์หาค่าสถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

4. สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพดังต่อไปนี้ 1) เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 และเป็นชายจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 2) อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.8 และมีอายุตั้งแต่ 61 ขึ้นไป 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 3) ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมาคือระดับการศึกษามัธยมศึกษาจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 มีระดับการศึกษานุปริญญาจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 4) อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำเกษตรกรรม จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาที่ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ผู้เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ผู้ที่รับราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ผู้เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

2. ความพึงพอใจของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความพึงพอใจของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.3 ด้านการให้บริการที่ตรงเวลาพบว่าความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.4 ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ มีความพึงพอใจ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.5 ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.6 ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 1) ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test แบบข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน และ 2) ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 1) ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ให้บริการมีความโปร่งใส 2) ในด้านการให้บริการที่ตรงเวลาต้องการเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการอย่างถูกต้อง 3) ในด้านการให้บริการอย่างเพียงพออยากให้เจ้าหน้าที่จัดอาคารสถานที่ให้บริการมีความเหมาะสมและมีช่องทางสำหรับคนชราและผู้พิการอย่างเพียงพอ 4) ในด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องต้องการเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อน และ 5) ในด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้าอยากให้เจ้าหน้าที่มีผู้รับความคิดเห็น/ร้องเรียน/ร้องทุกข์

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายโดยรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.95) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนผู้มารับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kittipat Intaranilodom (2011) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชน

ที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ศึกษากรณีสำนักงานเขตคลองเตย พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ศึกษากรณีสำนักงานเขตคลองเตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มารับบริการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tiwan Prasuwat (2004) เรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของพนักงานส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของพนักงานส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณีทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลงอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ให้บริการอย่างมีความโปร่งใส

1.2 ในด้านการให้บริการที่ตรงเวลาต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรวดเร็วในการให้บริการอย่างถูกต้อง

1.3 ในด้านการให้บริการอย่างเพียงพออยากให้เจ้าหน้าที่จัดอาคารสถานที่ให้บริการมีความเหมาะสม และมีช่องทางสำหรับคนชราและผู้พิการอย่างเพียงพอ

1.4 ในด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องต้องการเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อน

1.5 ในด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้าอยากให้เจ้าหน้าที่มีผู้รับความคิดเห็น/ร้องเรียน/ร้องทุกข์

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ให้บริการอย่างมีความโปร่งใส

2.2 ต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรวดเร็วในการให้บริการอย่างถูกต้อง

2.3 ยากให้เจ้าหน้าที่จัดอาคารสถานที่ให้บริการมีความเหมาะสม และมีช่องทางสำหรับคนชราและผู้พิการอย่างเพียงพอ

2.4 ต้องการเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อน

- 2.5 อยากให้เจ้าหน้าที่ที่มีผู้ได้รับความคิดเห็น/ร้องเรียน/ร้องทุกข์
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
  - 3.1 ศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการในปัจจุบัน เพื่อนำผลการศึกษา มาปรับปรุงการบริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายให้ตรงตามความต้องการของผู้มารับบริการมากขึ้น
  - 3.2 เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาองค์กร ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการ ปัญหาและสภาพการจัดการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
  - 3.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มาใช้ร่วมกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในเทศบาลตำบลเฝ้าไร่

เอกสารอ้างอิง

- Constitutional Law of the Kingdom of Thailand BE 2550. (2007). Bangkok: Hi Ed Printing Public Company Limited.
- Information of people service of the Fao Rai Sub-district. (2017), <http://www.faoaimuni.go.th/> (Accessed 17 March 2017).
- Intaranilodom, K. (2011). A study of people's satisfaction toward the services of the civil registration officers and ID cards: case study of Khlong Toei district office. *Master Thesis Public Administration*. Graduate School: Burapha University.
- Prasuwan, T. (2004). Satisfaction of the people towards the service of the employees. The case study of the organization of the Ong Lang. *Master Thesis Public Administration*. Graduate School: Burapha University.
- Vanichbuncha, K. (2005). *Statistics for Research*. Bangkok: Department of Statistics, Faculty of Commerce and Accountancy Chulalongkorn University.

การต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางเพศในบริบทโลก นำไปสู่การยอมรับในบริบทสังคมไทย

The Fight for Gender Equality in the Global Context Leads to Acceptance in the Context of Thai Society

ณัฐธิดา สุวรรณรัตน์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีสตรีนิยม 2) ศึกษาการให้ความสำคัญกับเรื่องความเท่าเทียมทางเพศผ่านตัวกฎหมายทั้งในประเทศและในระดับสากล 3) ศึกษาการยอมรับความเท่าเทียมทางเพศในบริบทสังคมไทย เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศของสตรีในอดีตจนนำมาสู่การต่อสู้ทางอุดมการณ์โดยการให้แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เช่น สายเสรีนิยม สายมาร์กซิส เป็นต้นและศึกษาการให้ความสำคัญเท่าเทียมทางเพศในระดับสากลและในบริบทสังคมไทย โดยผ่านตัวบทกฎหมายที่นำมารับรองความเท่าเทียม เสรีภาพ และความเสมอภาคของสตรี อีกทั้งยังศึกษาสังคมไทยในการให้โอกาสสตรีในการเข้ามามีบทบาททั้งทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและแนวโน้มของบทบาทสตรีในอนาคตของสังคมไทย รวมไปถึงมูลนิธิต่างๆ เช่น มูลนิธิปวีณา

ผลการศึกษาพบว่า ในอดีตสตรีจะถูกกดทับด้วยแนวคิดปิตาธิปไตยหรือระบบชายเป็นใหญ่ในครอบครัวยุคแรกๆ กระทั่งต่อมาเกิดการลุกขึ้นต่อสู้ของสตรีในการเรียกร้องความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในด้านต่างๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง โดยการเรียกร้องไม่จำเป็นที่สตรีจะต้องอยู่เหนือผู้ชายแต่อย่างใดเป็นการขจัดความไม่เท่าเทียมทางเพศ อีกทั้งศึกษาสังคมโลกในการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันทางเพศและย้อนกลับมามองสังคมไทยว่า เปิดโอกาสให้สตรีมากเพียงใด จากการมองบริบทสังคมจะเห็นว่าสังคมไทยเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีบทบาทในระดับที่สูง เช่น ทางการเมืองประเทศไทย ได้มีนายกหญิงคนแรกคือ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองที่สูงที่สุดทางการเมืองจากเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยเปิดโอกาสในเรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศในระดับที่สูง

คำสำคัญ: สตรีนิยม; ปิตาธิปไตย; มาตาธิปไตย

Abstract

This article has 3 objectives. To study the concepts and feminist theories. 2. To study the importance of gender equality through domestic and international law. 3. To study the acceptance of equality. An analysis of the gender inequality of women has led to ideological struggles by introducing concepts and theories, such as liberalism, Marxism, and in the context of Thai society. Legislation that recognizes equality, freedom and equality of women. They also study Thai society in providing opportunities for women to take on the role of politics, society, economy and the future role of women in Thai society.

Including such foundation as Paveena Foundation. All of that said. In the past, women were always pushed by the concept system of men in the family. The rise of women's suffrage in the pursuit of equality between women and men in areas such as society, economy, politics It is not necessary for women to be above men, but to eliminate sexual inequalities. In addition, the study of the world society on the importance of gender equality and return to the Thai society to open up the opportunity for women. From the perspective of society, Thai society is open to the high level of women. As political Thailand has the first female prime minister. Ms. Yingluck Shinawatra, the highest political authority in politics. The incident illustrates that Thai society offers high levels of gender equality.

Keywords: Famnis; Patriarchy; Matriarchy

1. บทนำ

แนวคิดเฟมินิสต์ (Feminis) หรือแนวคิดสตรีนิยม คนทั่วไปมักจะเข้าใจว่าแนวคิดเฟมินิสต์เป็นแนวคิดเกลียดผู้ชาย แท้ที่จริงแล้วแนวคิดเฟมินิสต์ (Feminis) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมาเพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมทางเพศของผู้หญิงและผู้ชาย เหตุมาจากการที่ไม่เท่าเทียมกันของเพศชายและหญิงในอดีตที่ถูกมองว่าเป็นช้างเท้าหลังและงานของผู้หญิงคืองานที่ทำแค่ในบ้านเป็นแม่บ้านแม่เรือนเท่านั้น “สังคมบิดาธิปไตยหรือแนวคิดชายเป็นใหญ่ เป็นแนวคิดที่เมียและลูกต้องคอยเชื่อฟังพ่อ ซึ่งแม้แต่ในปัจจุบันแนวคิดดังกล่าวก็ยังดำรงอยู่แม้จะบางเบาลงถ้าเทียบกับอดีตที่การตัดสินใจต่างๆ จะขึ้นอยู่กับหัวหน้าครอบครัวหรือพ่อ และด้วยเหตุผลดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาการครอบงำที่มากจนเกินไปจนนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง

ในบ้าน” (ณรงค์กรรณ รอดทรัพย์, 2555 : 31)

การเคลื่อนไหวของอุดมการณ์สตรีนิยมเกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 19 จากคลื่นลูกที่หนึ่งของสตรีนิยมคือการเคลื่อนไหวเพื่อให้สตรีมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย เป็นเรื่องของสิทธิในการเรียกร้องการเลือกตั้งที่เริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 แต่ก็ประสบความสำเร็จและผู้หญิงสามารถที่จะมีสิทธิในการเลือกตั้งก็ล่วงเลยมาถึงศตวรรษที่ 20 ที่สตรีเริ่มมีสิทธิทางการเมืองมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของกฎหมาย จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดคลื่นลูกที่สอง เรื่องว่ากระบวนการปลดปล่อยสตรีโดยการมองว่าสตรีไม่ควรที่จะทำงานอยู่แค่ภายในบ้านแต่สตรีควรมีสิทธิที่จะทำงานนอกบ้าน หรือเข้ามามีสิทธิมีเสียงในกิจกรรมสาธารณะมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นหลักๆคือประเด็นทางการเมือง ที่ในอดีตมองว่าการเมืองคือเรื่องของผู้ชายแต่ในคลื่นลูกที่สอง ขบวนการปลดปล่อยสตรีเสนอความคิดท้าทายกรอบความคิดเดิมนี้ โดยกล่าวว่า เรื่องส่วนตัวก็เป็นเรื่องการเมือง (The personal is the political)

กำเนิดของอุดมการณ์สตรีนิยม มีนักคิดและนักวิชาการมองว่าการเกิดอุดมการณ์และการเกิดคำว่าสตรีนิยมไม่ได้เกิดพร้อมกันแต่อุดมการณ์จะเกิดขึ้นก่อน ซึ่งการเกิดขึ้นของอุดมการณ์เกิดขึ้นมาจากการที่สตรีเริ่มหลุดออกจากแนวคิดเดิมๆ เริ่มตั้งคำถามกับการใช้ชีวิตที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม ดูแล และคุ้มครองจากผู้ชายจนนำไปสู่การต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมกันทางเพศของผู้หญิงและผู้ชายจนนำไปสู่การเกิดขึ้นของคำว่า แนวคิดสตรีนิยม

การกำเนิดสตรีนิยมทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดคือ การตีพิมพ์หนังสือ A Vindication of the right of Woman (บทพิสูจน์แห่งสิทธิสตรี) ในปี ค.ศ. 1792 โดยนักเขียนชาวอังกฤษ ชื่อแมรี โวลสโตนครัฟท์ กล่าวคือผลงานของ แมรี โวลสโตนครัฟท์ เป็นเหมือนกับการประกาศถึงความตั้งมั่นทางอุดมการณ์ที่จะให้สิทธิกับผู้หญิงและให้ผู้หญิงเสมอภาคกับผู้ชาย ด้วยทั้งสิทธิ (Right) และความเสมอภาค (Equality) นั่นที่ผู้หญิงได้รับก็เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีอิสระในการดำรงชีวิต ในการตัดสินใจต่างๆ ไม่ต้องขึ้นอยู่กับหัวหน้าครอบครัวอย่างพ่อหรือผู้ชายอีกต่อไป และการตีพิมพ์ผลงานของแมรี โวลสโตนครัฟท์ จึงได้รับการยกย่องว่าเป็นจุดกำเนิดของทฤษฎีสตรีนิยมที่นักคิดในยุคปฏิวัติฝรั่งเศสต่างให้การยอมรับ อีกทั้งแนวคิดก็มีความสอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมในปัจจุบันที่ต้องการแค่เรียกร้องความเท่าเทียมกันของเพศชายและเพศหญิง จะดูได้จากประวัติศาสตร์การต่อสู้ในการเรียกร้อง เช่น การเลือกตั้ง การเข้ามามีบทบาททางการเมือง การที่สตรีสามารถที่จะออกมาทำงานนอกบ้านได้ไม่ใช่แค่การเป็นแม่บ้านแม่เรือน การเรียกร้องค่าแรงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย (ซึ่งประเด็นค่าแรงยังมีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน แม้กระทั่งอเมริกาประเทศที่ขึ้นชื่อว่าเป็นต้นแบบแห่งความเท่าเทียมและเสรี) ฉะนั้นทฤษฎีที่ถือเอากำเนิดการตีพิมพ์หนังสือ A Vindication of the right of Woman (บทพิสูจน์แห่งสิทธิสตรี) ในปี ค.ศ. 1792 โดยนักเขียนชาวอังกฤษชื่อแมรี โวลสโตนครัฟท์ ถือว่าเป็นทฤษฎีที่เป็นจุดกำเนิดสิทธิสตรีและส่งผลกระทบต่อแนวคิดในปัจจุบันของการต่อสู้ของความเท่าเทียมทางเพศ

2. แนวคิดสตรีนิยมตามสำนักคิดต่างๆ

1. สตรีนิยมสายเสรีนิยม (Liberal Feminism) แนวคิดสายเสรีนิยมได้รับแนวคิดมาจากแนวคิดเสรีนิยมที่เชื่อในเรื่องของเหตุผลในการดำรงชีวิต เชื่อในเรื่องที่มนุษย์ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน ทั้งเรื่องของสิทธิและเสรีภาพจนนำไปสู่การให้สตรีสามารถที่จะทำงานนอกบ้านได้ และปัจจัยสำคัญในการให้ความเท่าเทียมกันของชายและหญิงคือ กฎหมายที่ออกมาใช้บังคับทั้งในเรื่องการให้โอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจ และสิทธิด้านต่างๆ รวมถึงการยอมรับในด้านสติปัญญาว่าผู้หญิงไม่ได้ด้อยไปกว่าผู้ชาย แต่ก็ยังมีประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงเป็นอย่างมากคือแนวคิดที่กลายเป็นค่านิยมของโลกว่าผู้ชายเหนือกว่าผู้หญิง เป็นอุปสรรคสำคัญในการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมกันของผู้ชายและผู้หญิง

2. สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ (Marxist Feminism) แนวคิดสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดเกี่ยวกับ ชนชั้นและทุนนิยมของคาร์ล มาร์กซ โดยสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์กล่าวว่าเนื่องจากระบบตลาดแบบทุนนิยมทำงานมีการแบ่งการทำงานออกเป็นชนชั้นต่างๆ การทำงานของสตรีที่จะต้องทำงานทั้งในบ้าน อีกทั้งยังต้องทำงานนอกบ้านอย่างเช่น พยาบาล ทำงานในโรงงาน ด้วยค่านิยมที่มองว่าผู้หญิงมีสติปัญญาด้อยกว่าผู้ชายทำให้การทำงานของผู้หญิงจะเป็นงานที่ใช้แรงงานไม่ใช่งานนั่งโต๊ะ อีกทั้งเงินเดือนหรือค่าแรงที่ได้รับก็น้อยกว่าผู้ชาย ด้วยเหตุของชนชั้นแรงงานในระบบทุนนิยมนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันของผู้ชายและผู้หญิง ปัจจัยที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคือการปฏิวัติระบบทุนนิยม เมื่อไม่มีทุนนิยมก็จะมีชนชั้นทุกคนในสังคมเท่าเทียมกันรวมทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

3. สตรีนิยมแนวก้าวหน้า (Radical Feminism) แนวคิดสตรีนิยมสายก้าวหน้าเป็นแนวคิดที่มองว่าระบบชายเป็นใหญ่ (พ่อ) เป็นระบบที่กลายเป็นค่านิยมของสังคม สิ่งที่จะมาโค่นค่านิยมดังกล่าวได้นั้นคือ การที่ผู้หญิงต้องไม่ยอมรับค่านิยม ประเพณีหรือวัฒนธรรมเดิมๆ เช่นการแบ่งว่าเพศสภาพมีแค่ 2 เพศคือ ชาย-หญิง ให้ยอมรับการเกิดขึ้นมาของการรกร่วมเพศในเพศหญิง อีกทั้งวิธีคิดเรื่องแม่ที่บอกว่าลูกจะต้องผูกพันกับแม่ แม่คือผู้ให้ แม่คือคนที่ต้องดูแลและใส่ใจลูกรวมทั้งมีความใกล้ชิดกับลูกมากกว่าพ่อ เป็นต้น ดังนั้นสำนักสตรีนิยมแนวก้าวหน้าจึงมองว่า ระบบชายเป็นใหญ่เป็นวิธีคิดที่ก่อเกิดเป็นค่านิยมในสังคมจนนำไปสู่การกดขี่เพศหญิง

4. สตรีนิยมสายวัฒนธรรม (Cultural Feminism) แนวคิดสตรีนิยมสายวัฒนธรรมเป็นแนวคิดที่ปรับเปลี่ยนมุมมองเรื่องงานของผู้หญิงอย่างงานบ้าน การเลี้ยงดูบุตรควรได้รับการยกย่องปรับเปลี่ยนมุมมองเอาความมีเหตุผล ความอ่อนโยนของผู้หญิง เอื้ออาทร มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัวเปลี่ยนวัฒนธรรมจากระบบชายเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่า ปิตาธิปไตย (Patriarchy) มาเป็นวัฒนธรรม ระบบมาตาธิปไตย (Matriarchy) มาเป็นวัฒนธรรมการปกครองที่มีผู้หญิงเป็นศูนย์กลางและแนวคิดสายวัฒนธรรมจะมองว่าผู้หญิงจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองและเศรษฐกิจ และเชื่อการยกย่องความเป็นผู้หญิงจนนำไปสู่ระบบมาตาธิปไตยที่ครอบงำระบบปิตาธิปไตย จะมีความยั่งยืนและแก้ปัญหาได้ดีกว่าการแก้ที่ตัวกฎหมายที่

เป็นการแก้ที่ผิวเผิน การเปลี่ยนแปลงระบบชายเป็นใหญ่ที่มาพร้อมกับความรุนแรง การต่อสู้ การฆ่าฟัน การชกต่อยกันมาเป็นระบบหญิงเป็นใหญ่แทนที่ให้เหตุผลในการดำรงชีวิต ความเอื้ออาทร มีน้ำใจจะนำไปสู่สังคมที่สงบ ไม่มีความรุนแรงและน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

5. สตรีนิยมสายสังคมนิยม (Socialist Feminism) แนวคิดสตรีนิยมสายสังคมนิยมเป็นการผสมผสานระหว่างมาร์กซิสต์ และแนวคิดที่มองว่าโครงสร้างทางสังคมที่กดขี่เพศหญิง อีกทั้งในอดีตที่หน้าที่ของผู้หญิงคืองานบ้านส่วนผู้ชายทำงานนอกบ้านจนมาสู่การเข้ามาของระบบทุนนิยมที่เกิดโครงสร้างของชนชั้นจนทำให้ผู้หญิงเข้ามาทำงานในโรงงานในตำแหน่งกรรมกร ค่าแรงน้อยกว่าผู้ชาย และยังมีการแบ่งหน้าที่สำคัญคือผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนผู้หญิงมีหน้าที่ในการคลอดบุตร ผู้ชายจะมีอำนาจและทรัพย์สินจนนำไปสู่การกดขี่ข่มเหง ทำให้สังคมให้ความสำคัญไม่เสมอภาคแก่เพศชายและหญิง สตรีนิยมสายสังคมนิยมจึงเสนอว่าสังคมคือสิ่งสำคัญที่กำหนดความไม่เสมอภาคกันของเพศชายและหญิง แนวคิดสังคมนิยมพยายามอธิบายโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคมให้มีการประสานชีวิตเข้าร่วมกับกิจกรรมสาธารณะ โดยต้องผลักดันตนเองให้เข้าไปร่วมกับกิจกรรมสาธารณะ ให้ความสนใจกับประเด็นที่สตรีถูกเอารัดเอาเปรียบ

จากแนวคิดทั้งหมดดูเหมือนว่า แนวคิดสายเสรีนิยมจะมีอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบันของแนวคิดสตรีนิยมนั้นคือ การที่คุ้มครองสิทธิของสตรีลายลักษณ์อักษรที่จะมีการบัญญัติไว้เช่น สหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยย์ ในมาตราที่ 2 ซึ่งจะมีเนื้อหาที่เห็นได้ชัด มาตรา 2 ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าจะชนิดใด อาทิ เพศชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะมีการแบ่งแยกใดบนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัดไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็นเอกราชอยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเองหรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด

สหประชาชาติได้ยกถึงประเด็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์มารวมไว้ในสามเสาหลักของสหประชาชาติร่วมกับประเด็นความมั่นคงและประเด็นการพัฒนา และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานที่สตรีควรจะได้รับ หรือสิทธิขั้นพื้นฐานที่สตรีไม่ควรถูกละเมิด แล้วด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ประเทศต่างๆ หันมาให้ความสำคัญกับประเด็นความเท่าเทียมทางเพศและออกมาเป็นข้อกฎหมายของประเทศต่างๆ ทั่วโลก

3. การบัญญัติเรื่องสิทธิสตรีในระดับนานาชาติ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

มาตรา 1 มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ

ในตนมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ

มาตรา 2 ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปฏิญยานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าจะชนิดใด อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิดหรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะมีการแบ่งแยกใดบนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมายหรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัดไม่ว่าดินแดนนี้จะป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเองหรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด

จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 มาตรามีการพูดถึงเรื่องนำเรื่องความเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ (สตรีถูกสามีข่มขืน) ความมีอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ทางสังคมหรือทรัพย์สิน โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศหรือการกีดกันโดยการใช้เหตุผลเรื่องความต่างกันทางเพศมาเป็นตัวตัดสินว่าใครควรมีสิทธิหรือไม่สิทธิทางการเมือง หรือแม้แต่เชื้อชาติ ผิว ภาษา ศาสนาก็เช่นกัน ในเรื่องของความเท่าเทียมกันทางเพศการบัญญัติเรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศ ลงไปในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนั้นแสดงให้เห็นว่าโลกให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมทางเพศ เพราะปฏิญญาสากลประกาศโดยสหประชาชาติองค์กรที่แสดงถึงสันติภาพ ความสงบสุขของโลกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อกล่าวถึงสงครามสิ่งที่ทุกคนนึกถึงการนองเลือด บาดเจ็บ ล้มตาย ภาวะของการอดอยากไม่มีที่อยู่อาศัยแต่มีสิ่งหนึ่งที่คนไม่ค่อยให้ความสนใจและพูดถึงในวงกว้างคือการข่มขืนในสงคราม “การข่มขืนโดยทหารถูกทำให้กลายเป็นเรื่องปกติ โดยเฉพาะในช่วงสงคราม เรียกกันว่า wartime rape บ้างก็เรียก mass wartime rape เพราะเป็นการข่มขืนหมู่และผู้หญิงก็เป็นเป้าหมายหลัก เนื่องจากมันเกิดขึ้นบ่อยครั้ง แพร่หลายทุกหนทุกแห่งในประวัติศาสตร์สงครามแต่ละท้องที่ ข้ามทวีปข้ามศตวรรษ จนถูกมองว่าเป็นวัฒนธรรมทหาร (Military culture) ทหารกองทัพบกจักรวรรดิญี่ปุ่นกระทำกับหญิงชาวจีนในไคกานาญกรรมนานถึงช่วง 1937-1938, ทหารฝ่ายพันธมิตรข่มขืนผู้คนเป็นจำนวน 1% ของประชากรหญิงชาวเยอรมันในช่วงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสงครามเวียดนามที่ทั้งกองกำลังต่อต้านคอมมิวนิสต์เวียดนามใต้ และกองกำลังคอมมิวนิสต์เวียดนามเหนือก็ฆ่าเราผู้หญิงฝังตรงข้ามกัน, ทหารปากีสถานข่มขืนหญิงชาวบังกลาเทศ 200,000 คนภายใน 9 เดือนระหว่าง 1971-1972 ในสงครามยูโกสลาเวียที่การฆ่าเราก่อทำอย่างดาดสนโดยทั้งทหารและพลเมืองติดอาวุธกับหญิงชาวมุสลิมบอสเนียประมาณกว่า 60,000 คนในค่ายกักกันและคุก จนพวกเธอหลายคนต่างต้องและเลี้ยงดูลูกที่เกิดมาจากการเหยียดหยาม และมีรายงานเป็นตัวเลขว่ผู้หญิงชาวพุทธ 75 % ของประชากรหญิง 1 ล้านคน ถูกข่มขืนระหว่างถูกฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในรวันดา ในฐานะที่เป็นอีกกระบวนการหนึ่งของการสังหารหมู่ พันธูฆาตหรือ genocide และทหารอินเดียนเดียวก็ตระเวนข่มขืนหญิงตามบ้าน เป็นบทลงโทษและการดูถูกดูแคลนที่ให้กับชนแค้นแก่ผู้ก่อการร้ายในแคชเมียร์ wartime rape ก็ถือว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม ที่ละเมิดความเป็นมนุษย์ โดยทหาร นักสิทธิติรมองว่าวัฒนธรรมดังกล่าวมาจากแนวคิดชายเป็นใหญ่เพราะทหารจะลดคุณค่าของความเป็นผู้หญิงโดยการยกตัวเองว่าเป็น

รั้วของชาติ ทำหน้าที่ในการทำสงครามและผู้ชายมักจะได้รับประโยชน์จากระบบนี้อยู่เสมอ (Chanan Yodhong, 2017) แม้แต่ในปัจจุบันการข่มขืน กดขี่ ข่มเหงสตรีในสงครามเรากียังมีให้เห็นอย่างกรณีของ นักรบกลุ่ม ISIS ซึ่งเรื่องราวดังกล่าวได้รับการเปิดเผยโดย นาเดีย มูราต ชาวชนกลุ่มน้อยยาซิดีที่ถูกกลุ่ม ISIS จับกุม ทรมานและข่มขืนเป็นเวลานานถึง 3 เดือน เธอและสาว ๆ ชาวยาซิดีกว่า 7,000 คนถูกลักพาตัวไปในปี 2014 คนในครอบครัวของเธอเสียชีวิตจากเหตุการณ์นั้น และเธอถูกบังคับให้เป็น ซาบายา (Sabaya) หรือทาสกามารมณ์ ให้กับกลุ่ม ISIS และเมื่อเธอหนีออกมาได้เธอก็ต้องการที่จะกลับไปช่วยเหลือหญิงสาวคนอื่นๆ เธอจึงตัดสินใจเป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีและปัจจุบันเธอเพิ่งได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ 2018 ฉะนั้นไม่ว่าจะยุคสมัยไหนประเด็นเรื่องสิทธิสตรียังคงมีอิทธิพลต่อโลกที่ต้องการการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่เฉพาะกรณีของสงครามแต่ยังรวมถึงการทำร้ายร่างกายในครอบครัว สามีกะทำกับภรรยาไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกาย การข่มเหงการเอาใจเปรียบในด้านต่างๆ รวมไปถึงประเด็นพื้นฐานอย่างความเท่าเทียมในการใช้ชีวิต การกิน การนอน สิทธิในการได้รับมรดก สิทธิการขับรถ สิทธิในการมีโอกาสทางการเมือง สิทธิในด้านอาชีพการทำงานนอกบ้าน ผู้ชายและผู้หญิงควรได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

เราจะเห็นว่าในปัจจุบันสังคมเปิดโอกาสให้ผู้หญิงมากขึ้นแต่ก็ไม่เท่าที่ควร อาจจะด้วยวัฒนธรรมของโลกยังมองว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชาย อย่างประเทศที่เป็นต้นแบบของความเสรี ความเสมอภาค เท่าเทียมอย่างอเมริกายังพบปัญหาในปัจจุบัน วงการฮอลลีวูดประเด็นที่มีการออกมาเรียกร้องคือ การจ่ายค่าแรงของผู้หญิงและผู้ชายที่ไม่เท่าเทียมกันคนที่จุดประเด็นดังกล่าวขึ้นมาคือนักแสดงสาวอย่าง เจนนิเฟอร์ รอลเลน ที่เธอได้รับบทบาทที่เด่นที่สุดในภาพยนตร์ Hunger Games แต่ภายหลังได้รับรู้ว่าเธอได้รับค่าตัวน้อยกว่านักแสดงชายที่ร่วมงานกับเธอทุกๆ ที่บทของเธอเป็นตัวเอกและตัวสำคัญของเรื่อง

4. รัฐธรรมนูญไทยกับการให้ความสำคัญเรื่องสิทธิสตรี

สำหรับประเทศไทยได้มีการบัญญัติเรื่องความเท่าเทียมของสตรีในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศเปรียบเสมือนกฎหมายแม่ที่กฎหมายอื่นๆ จะออกมาแล้วจะขัดต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา เป็นต้น โดยรัฐธรรมนูญที่ยกมาคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งทั้ง 3 ฉบับ มีเนื้อหาที่ตรงกันประโยคในรัฐธรรมนูญทั้ง 3 ฉบับที่แสดงถึงการให้โอกาสสตรีหรือการให้ความเท่าเทียมกันคือ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในรัฐธรรมนูญระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย รวมไปถึงมีการขยายเนื้อหาไปในเรื่องของ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่ชายและหญิงต้องได้รับอย่าง

เท่าเทียมกันอย่างไม่มีข้อยกเว้น ซึ่งตัวรัฐธรรมนูญทำให้เห็นว่าประเทศไทยพยายามที่จะให้ความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย แต่ในทางปฏิบัติยังถือว่าสิทธิสตรีในประเทศไทย มุมมองด้านสังคม ค่านิยมของประเทศไทยยังไม่เปิดรับเท่าที่ควรถ้าตราบใดที่ประเทศไทยยังมีความคิดที่ว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลังหรือแม้แต่การศึกษาที่มีการศึกษาเมื่อมีคนถามว่าจบการศึกษาจะไปทำงานอะไรแล้วคำตอบที่ได้คือหาสามีรวยๆ นั้นแสดงให้เห็นว่าความคิดของแม้กระทั่งผู้หญิงยังเห็นว่าเราควรพึ่งพาผู้ชายในการมีครอบครัวจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายภายในบ้าน โดยไม่คิดถึงการหางานดีๆ สร้างครอบครัวไปด้วยกันกับแฟนหรือสามี เป็นการเริ่มชีวิตคู่ที่นับ 1 ไปด้วยกันโดยไม่ต้องคาดหวังว่าจะต้องหาสามีรวยๆ เท่านั้น และด้วยสาเหตุนี้อาจจะเป็นอีกปัจจัยที่สังคมมองเรื่องการนอกใจปัจจุบันคนมองว่า ปกติของผู้ชายและผู้หญิงต้องยอมอดทนมากๆ เพราะผู้ชายมีอิทธิพลต่อชีวิต เป็นหัวหน้าครอบครัวนั่นเองทั้งที่จริงแล้วเรื่องของนอกใจไม่ใช่เรื่องปกติในสังคมและมองว่าสังคมไทยควรที่จะเอามายาคตินี้ออกไปจากสังคม (ข้อสันนิษฐานดังกล่าวอาจจะใช้ได้กับแค่คนบางกลุ่มในสังคมไทยเพราะถ้าย้อนมองอดีตมาจนปัจจุบันจะเห็นว่าความเข้มข้นของทัศนคติในส่วนนี้ลดลงไปอย่างมาก เพราะผู้หญิงไทยในปัจจุบันจะเห็นว่ามีการศึกษาที่สูงขึ้น และเชื่อว่าทุกคนจะเห็นเหมือนกันว่าจบไปจะหาสามีรวย เชื่อว่าผู้หญิงในปัจจุบันเลือกที่จะพึ่งตัวเองมากยิ่งขึ้น อ้างอิงข้อมูลจากสถิติการที่ผู้หญิงแต่งงาน และการครองตัวเป็นโสดมีแนวโน้มสุขภาพสตรีครอบตัวเป็นโสดวัย 40 เพิ่มขึ้นจากอดีต

รัฐธรรมนูญ	หมวด	มาตรา
2540	สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย	มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทาง ศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

รัฐธรรมนูญ	หมวด	มาตรา
2550	สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย	มาตรา 30 (ความเสมอภาค) บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม
2560	สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย	มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

5. สิทธิสตรีในบริบทสังคมไทยในปัจจุบัน

ประเทศไทยสิทธิสตรี ความเท่าเทียมของสตรีมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมากในเรื่องของสิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิที่จะได้ทำงานนอกบ้าน ทำงานในตำแหน่งต่างๆ ระดับผู้บริหารของบริษัท หรือระดับประเทศถึงแม้ว่าจะมีอัตราส่วนที่น้อยกว่าผู้ชายแต่ก็ถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่ทำให้เริ่มเห็นวาทสังคมไทย เริ่มที่จะเปลี่ยนมุมมอง วัฒนธรรมและค่านิยมว่าผู้ชายต้องเป็นช้างเท้าหน้าอยู่เสมอลงไป เป็นการเปิดรับความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชายมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดและเชื่อว่าคนทั้งประเทศก็เห็นเช่นกันแต่บางคนหรือบางกลุ่ม อาจจะเป็นกลุ่มใหญ่ในสังคมไม่ได้ตีความถึงการขึ้นมา มีบทบาทของสตรีในประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น นั่นคือการที่ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีคนแรก ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน คือนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่สามารถชนะการเลือกตั้งปี 2554 โดยการชนะแบบถล่มทลาย ถึงแม้ว่าการชนะการเลือกตั้งของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร หัวหน้าพรรคเพื่อไทยคนจะเลือก เพราะยึดติดกับตัวพรรคมากกว่าบุคคล แต่จากเหตุการณ์ดังกล่าวก็แสดงให้เห็นว่าคนไทยยอมรับการเข้ามา มีบทบาทของสตรีในการเข้ามาบริหารจัดการดูแลประเทศ แต่ใช่ว่าปัญหาเรื่องสตรีในสังคมไทยจะหมดไป ประเทศไทยยังคงมีปัญหาคูกคามทางเพศ มีคดีฆ่าข่มขืนที่เห็นเห็นตามข่าวอยู่บ่อยครั้งและอีกหลายกรณีที่ไม่เป็นข่าว หรือแม้แต่การโดนคุกคามจากคนในครอบครัวอย่างการที่สามีข่มขืนภรรยาเนื่องจากปัญหาการกดขี่ทางเพศต่างๆที่เกิดขึ้น นอกจากจะมีมาตรการของกฎหมายที่รัฐออกมาเพื่อคุ้มครองในประเทศในก็มีมูลนิธิที่ดูแลในเรื่องดังกล่าว ซึ่งมูลนิธิที่คนไทยคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีตามข่าวสารต่างๆที่ทางมูลนิธิลงไปช่วยเหลือคือมูลนิธิปวีณา

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี (องค์กรสาธารณประโยชน์) เป็นองค์กรหนึ่งที่ช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมซึ่งตกเป็นเหยื่อของความโหดร้ายทารุณในรูปแบบต่างๆ ทั้งเรื่องของการข่มขืน ทารุณกรรม ทำร้ายร่างกาย ถูกหลอกลวงจากขบวนการค้ามนุษย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศในหลากหลายรูปแบบ เช่น การบังคับค้าประเวณี การนำเด็กมาเร่ขอทาน แรงงานเยี่ยงทาส เป็นต้น ปัญหาครอบครัว รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมอีกจำนวนมาก สถิติมูลนิธิปวีณาฯ รับเรื่องราวร้องทุกข์ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบันกว่าหนึ่งแสนราย นับวันจะเพิ่มขึ้นทวีคูณมากยิ่งขึ้น

สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือปัญหาต่างๆ

ตั้งแต่เดือน มกราคม-ตุลาคม พ.ศ.2561

ลำดับที่	ประเภทของปัญหา	ม.ค. (ราย)	ก.พ. (ราย)	มี.ค. (ราย)	เม.ย. (ราย)	พ.ค. (ราย)	มิ.ย. (ราย)	ก.ค. (ราย)	ส.ค. (ราย)	ก.ย. (ราย)	ต.ค. (ราย)	รวมทั้งสิ้น
1	ข่มขืน/อนาจาร	86	48	62	79	86	49	62	59	66	68	665
2	ล่อลวง/ค้าประเวณี/ค้ำมนุษย์	21	18	24	17	5	8	18	12	8	19	150
3	การฉ้อโกง/กักขัง	96	70	81	73	90	79	71	98	78	101	837
4	คนหาย	13	21	27	21	29	28	32	23	13	18	225
5	เร่ร่อนจรจัด/พาลดหลง	7	5	4	4	7	5	7	4	2	4	49
6	แรงงานไม่เป็นธรรม	10	2	4	6	5	1	8	8	2	6	52
7	ปัญหาครอบครัว	223	179	214	246	288	265	230	270	201	222	2,338
8	ขอความเป็นธรรม	36	44	39	37	35	26	39	40	48	41	385
9	แซท/อินเตอร์เน็ต	20	12	28	23	15	20	28	29	23	27	225
10	ขอความอนุเคราะห์	92	83	90	90	112	95	88	95	81	107	933
11	ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและการ บริการสาธารณสุข	8	7	14	11	10	20	13	9	13	6	111
12	ปัญหาอื่นๆ	55	91	78	109	118	109	104	119	65	92	940
13	ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์											
	รวมทั้งสิ้น	667	580	665	716	800	705	700	766	600	711	6,910

ภาพที่ 1 สถิติที่มูลนิธิได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ (ที่มา: <https://pavenafoundation.or.th>)

เห็นได้ว่า ในระยะเวลา 10 เดือน มีคนที่ร้องเรียนเข้ามาถึง 6,910 รายด้วยกันในปี 2561 และปัญหาที่มีจำนวนมากคือ ปัญหาครอบครัว สูงถึง 2,238 ราย ปัญหา ข่มขืน/อนาจาร จำนวน 665 ราย ล่อลวง/ค้าประเวณี/ค้ำมนุษย์ จำนวน 150 ราย จะเห็นว่ามีความที่รุนแรงๆ สำหรับสังคมไทยและเป็นแค่มูลนิธิเดียวยังมีองค์กรอื่นๆ เช่น องค์กรทำดี ที่ดูแลโดยบูม ปนัดดา วงศ์ผู้ดี ดารา/นักแสดงที่ไม่ได้แสดงข้อมูลทางสถิติแต่เชื่อว่ามีจำนวนไม่น้อย

ตัวอย่างคดีสำคัญที่มูลนิธิเข้าไปช่วยเหลือ

คดีรุ่นพี่ ม.2 ล่วงละเมิดทางเพศน้องอนุบาล อายุ 4 ขวบ แม่ของเด็กหญิงวัย 4 ขวบ นักเรียนชั้นอนุบาล โรงเรียนแห่งหนึ่งที่จังหวัดชลบุรี ร้องเรียนต่อมูลนิธิปิณาสกุล เพื่อให้ช่วยติดตามความคืบหน้าคดีที่ถูกสาวถูกรุ่นพี่ชั้น ม.2 จำนวน 3 คน ล่วงละเมิดทางเพศในห้องน้ำของโรงเรียน ขณะที่ตำรวจสภ.บางละมุงได้เรียกผู้ก่อเหตุมาสอบปากคำและดำเนินคดีแล้ว 2 คน (ไทยรัฐ, 2561)

คดีค้ำมนุษย์ประเทศบาห์เรน

“บุ๋ม ปนัดดา” เข้าให้ข้อมูลตำรวจปราบปรามค้ำมนุษย์ หลัง “องค์กรทำดี” ประสานตำรวจ บาห์เรนช่วยหญิงไทยที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณีให้กลับประเทศได้สำเร็จ “กระบวนการค้ำมนุษย์ในประเทศ บาห์เรนนั้น ทำกันเป็นขบวนการใหญ่มีขั้นตอนตั้งแต่การติดต่อ รับส่งและดูแล ทำให้เจ้าหน้าที่ติดตาม จับกุมได้ยาก โดยการหลอกลวงจะมีการอ้างว่าไปทำงานเป็นพนักงานโรงแรม พนักงานร้านนวด และสปา ได้เงินเดือนหลักแสนบาทขึ้นไปแต่สุดท้ายจะโดนบังคับขายบริการ ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงาน ในต่างประเทศนั้นตกเฉลี่ยประมาณ 80,000 บาท แล้วแต่กรณี น.ส.ปนัดดา กล่าวเพิ่มเติมว่า ปีที่ผ่านมา มีคนไทยเดินทางเข้าประเทศบาห์เรน จำนวน 8,000 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เยอะมาก โดยหลังจากนี้ จะมีการตรวจสอบเพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์ในรูปแบบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาองค์กร ทำดีสามารถช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ได้กว่า 70 คนแล้วในหลายประเทศ (พิมพ์ว อาชญากรรม, 2558)

6. สรุป

ในปัจจุบันโลกได้ให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิสตรี มีการออกมาเรียกร้องสิทธิต่างๆ ของสตรีมากยิ่งขึ้นทั้งในฐานะของบุคคลธรรมดาหรือแม้แต่ผู้ที่มีชื่อเสียง ดารา นักแสดง นักการเมือง กลุ่มคนรุ่นใหม่ แสดงให้เห็นว่าปัญหาความเท่าเทียมทางเพศเป็นปัญหาใหญ่ที่มีการเรียกมาแต่อดีตตั้งแต่ช่วงศตวรรษ ที่ 19 จนถึงปัจจุบันปัญหาดังกล่าวก็ยังคงอยู่ ด้วยมายาคติที่ว่า ผู้ชายคือช้างเท้าหน้า โดยเฉพาะในกลุ่ม ประเทศที่มีความชาตินิยมสูง อย่างเกาหลี ประเทศกลุ่มที่กำลังพัฒนาอย่างกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ หรือกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เช่น อิรัก ถึงแม้จะมีการระบุเรื่องสิทธิสตรีไว้ในกฎหมายแต่ปัญหา ไม่ใช่ว่ากฎหมายคุ้มครองหรือไม่ ปัญหาคือค่านิยมทางสังคมที่ยังไม่เปลี่ยนไปสู่ความเท่าเทียมไม่ใช่เฉพาะ ผู้ชายแต่ผู้หญิงก็เช่นกัน รวมไปถึงสังคมไทยถ้ามองย้อนอดีตจะเห็นว่าผู้หญิงโดนกดทับจากอำนาจผู้ชาย มาโดยตลอด จนนำไปสู่การทำร้ายในครอบครัว การได้รับการศึกษาที่ต่ำ จนกระทั่งปัจจุบันปัญหาดังกล่าว เรายังคงพบอยู่ในเรื่องการทำร้ายกันในครอบครัวแต่เราจะเห็นความเปลี่ยนแปลงคือผู้หญิงมีโอกาสทาง สังคมมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา เศรษฐกิจ หน้าที่การงานหรือแม้แต่เรื่องการเมือง ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีของ สังคมไทยที่ได้หลุดกรอบบ่วงอย่างของผู้หญิงที่มองว่าควรเป็นแม่บ้านที่ดี

เอกสารอ้างอิง

ชาคริต แก้วทันคำ. (2560). ทำไม “เรา” ทุกคนควรเป็นเฟมินิสต์ ?. <http://sites.google.com/a/el-earning.cmu.ac.th>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561).

- ดวงหทัย บุรณเจริญกิจ. (2560). แนวคิดสตรีนิยมและขบวนการทางสังคมของผู้หญิงในประเทศไทย: วิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อถกเถียงและยุทธศาสตร์. <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/thailand> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2561).
- ทีมข่าวอาชญากรรม. (2558). “บุ่ม” ให้ข้อมูล ปคม.หลังช่วยหญิงไทยพ้นแหล่งค้ากามบาร์เรน. <https://mgronline.com/crime/detail/9580000114907> (สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2561).
- ไทยรัฐ. (2561). แม่ร้องมูลนิธิปิณาสาวถูก ม.2 ล่วงละเมิด. <https://www.thairath.co.th/clip/246066> (สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2561).
- นันทิยา เพ็ชรเกตุ. (2558). เบื้องหลังของลัทธิสตรี. <http://www.theology.ac.th>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2558).
- ประชาไทย. (2559). ขบวนการสตรี เรียกร้องบรรจุเรื่องลัทธิสตรีในรัฐธรรมนูญสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี. <https://prachatai.com/journal/2015/02/58115> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2561).
- มูลนิธิปิณาสกุลเพื่อเด็กและสตรี. (2561). มูลนิธิปิณาสกุลเพื่อเด็กและสตรี. https://pavena-foundation.or.th/?fbclid=IwAR1kgMLmUh_TPg7jkOAzP7e__2lr5iPBfd9YI_jstEO-3VWQnv9qtDiP_1jw (สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2561).
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2551). *อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรข้าวสวาย.
- อรุณ จิรชวาลา. (2560). ลัทธิสตรี. <http://www.cualumni.us/article/article112.htm?fbclid=IwAR1pYL2DRqxihjZee7rrOy8RV6zY0eQsWqt4vI7cLwFuzXleoW8fbNgTLEI> (สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2561).
- Andrew Clapham. (2559). *ลัทธิมนุษยชน*. แปลโดย จูดีรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล และสุนีย์ สกาวรัตน์. กรุงเทพมหานคร: Openworld.
- Chanan Yodhong. (2560). *วัฒนธรรมเข้มแข็งของทหาร*. <https://thematter.co/thinkers/military-culture/25938?fbclid=IwAR0fcRW8GaNTH0cn3-7wn4AC5tMPkJQzJGL-IOmDdMeR3LNQXZjq8d8Yi74> (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561).
- Srisakoon Pinthong. (2561). *การวิเคราะห์บทบาทของจักรพรรดินี “บูเช็กเทียน” ตามแนวคิดสตรีนิยม*. <http://sites.google.com/a/elearning.cmu.ac.th>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561).

The Growth of the Association of Southeast Asian Nations

Phramaha Niwet Jongjaengklang
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) is an organization or a geopolitical and economic cooperation in Southeast Asia.

ASEAN is the beginning of voluntary associations and founded on July 1961 by Thailand, Malaysia and the Philippines. It was abandoned later in the year 1967 has been signed "Bangkok Declaration". ASEN was established by the member five countries with the aim to cooperate in increasing the rate of economic growth, Social development, Cultures and for preserving peace and stability in the region for the opportunity to relax peacefully disputes between member countries. After 1984, ASEAN member states were increased to 10 countries until today. Those are Thailand, Malaysia, Philippines, Indonesia, Singapore, Brunei, Laos, Cambodia, Vietnam and Myanmar. ASEAN has an area of about 4,435,570 square kilometers with a population of approximately 590 million people; on 2010 the combined GDP of the country thinks approximately 1.8 trillion U.S. dollars was the ninth of the world by GDP, with English as the official language.

Charter was signed in December 2008 that ASEAN has been more akin to the European Union. The ASEAN Free Trade Area has been used since on 2010 and towards an ASEAN Community. It consists of three aspects, firstly the ASEAN Political and Security, secondly ASEAN Economic Community and the last ASEAN Socio-Cultural Community on 1985.

In July 1961 Association of Southeast Asian Nations was established by three member countries there were Thailand; Malaysia; and the Philippines, and the association was ASA (Association of South East Asia). The association was aimed that economic, social, and cultural coordination. But after two years, it was halt because of the inverse distance between the Indonesian and Malaysian politics, until the restoration of relations between them. Therefore, after the situation they tried to seek avenues of establishment of cooperation economical organization in the region. The Association of Southeast Asian

Nations and Thanad Khomantra, Minister of Foreign Affairs of Thailand which governed by Field Marshal Thanom Kittikachorn, have been signed "Bangkok Declaration" at Saranrom Palace on August 8, 2510, by the Minister of Foreign Affairs of the Member States in five countries including Adam Malik of Indonesia, Narsiso Ramos of the Philippines, Abdul Lasuk of Malaysia, S Raja Ratnam of Singapore, and Thanad Khomantra of the Thailand who was considered a father of organization founder.

The purpose of the establishment of ASEAN was formed by the external environment of the member countries for the governors of each member country they could focus on building the country; concerned about the spread of communism; faith or belief in the external power decline during the 20th century including to the economic development of the country. ASEAN establishment has an objective different from the European Union that is the ASEAN created to support the nationalist.

Nowadays, the Association of Southeast Asian Nations is composed of 10 member countries, representing approximately 4.5 million square kilometers, population about 560 million (in year 2006), the highest mountain of the region is Khakaborasee in Myanmar, which high 5881 meters, and bordering with China, India, Bangladesh and Papua New Guinea.

Southeast Asia has a tropical climate; temperatures between 27-36 °C; natural vegetation is tropical rain forest which is the world's second largest rain forest, mixed forest, pine forest, sand beach forest, cropped forest. Industrial drops are rice, corn, cassava, pineapple, rubber, palm oil and pepper.

In 1976 Papua New Guinea was an observer, and in 1967 member countries have established a strong economic cooperation after the results of the Bali conference in 1976. But such cooperation has been heavily affected in 1977 and then it has been revived since 1991, due to the Thailand offered establishment of a free trade area. After that Brunei Darussalam was joined to be the sixth member countries on January 8, 1984, which is the date after the declaration of independence on January 1 Brunei, only one week.

Vietnam joined later in the seventh on 28 July 1995 and not so long after Laos and Myanmar joined in the eighth and ninth, respectively, on 23 July 1997. Cambodia wished to become a member but postpone due to internal political conflicts. Until 30

April 1999, Cambodia became a member of the tenth after the Cambodian government has been strongly established.

In 1987 has had wide experience in the areas of ASEAN member countries have increased including the effort to consolidate them into one group. In 1990 Malaysia was proposed an economic cooperation in East Asia, which consists of ASEAN countries, Republic of China, Japan and South Korea; it has intended to counterbalance the influence of the United States, which enhances the Economic Cooperation in Asia - Pacific (APEC) and Asia as a whole. But such a proposal has been canceled because it has been heavily opposed by Japan and the United States. Although it failed in the field but the group member can be operated to group the countries as a unique.

In 1992, the plan was signed at the same rate of customs duty (Common Effective Preferential Tariff) with the objective to enhance the competitiveness of ASEAN as an important production base for providing product to the global market through liberalization of trade, tariff reduction and non-tariff barriers to trade, as well as the tariff structure to facilitate the free trade. This law is a framework for the ASEAN Free Trade Area, after the financial crisis in Asia. In 1997 Malaysia's proposal was raised again in Chiang Mai(Thailand) known as The Chiang Mai Initiative which is integration between ASEAN and three more countries namely China, Japan and South Korea.

In addition, the economic cooperation of the member countries, ASEAN also aims for preserving peace and stability in the region. On 15 December 1995, they were signed the Treaty of the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone to make the Southeast Asia as Nuclear Weapon-Free Zone. The Treaty was started on 28 March 1997, which prohibits all nuclear weapons in the region.

After the second Declaration of the ASEAN Cooperation (Bali Concord II) in 2003, ASEAN signed an agreement with the Theory of Democratic Peace. This means all member countries believe that the principles of democracy will lead to peace and stability in the region. In addition, the country that is not democratic government also agreed with that democracy is a regime which other Member countries should be pursuing.

The leaders of country, particularly Mahathir Mohammad of Malaysia, were recognizing the need to integrate the countries seriously. Since 1997, ASEAN has established

a number of organizations in an effort to achieve these goals. ASEAN Plus Three is the first organization to be established, the objective is to strengthen the relationship with China, Japan and South Korea. And followed by A Meeting of East Asia which is the other three participating countries: India, Australia and New Zealand plans to have the foundation of East Asian community in the future, which drafted by the European Community, now halted. After that the ASEAN Expert Group has set up to study the impact, both positive and negative aspects of the policy including the possibility to draft the Charter in the future.

In 2006, ASEAN was a status of the UN General Assembly Observer, and the ASEAN country group requested "Discussion partners" to the United Nations. In addition on 23 July Josep Maria Durão Barroso, Prime Minister of East Timor, signed officially to be a participant of ASEAN, and expected that to be obtained observer status for five years before then its status could be an absolute member countries.

ASEAN, in 2007, was celebrated the 40th anniversary of the founding anniversary of ASEAN and 30 years of diplomatic relations with the United States. On 26 August 2007 ASEAN aims to achieve a free trade agreement with China, Japan, South Korea, India, Australia and New Zealand within 2013 and to establish the ASEAN Economic Community within 2015. In November 2007, ASEAN member countries signed the ASEAN Charter which is the regulation of the relationship between ASEAN member countries, there is enhance ASEAN to be an international organization as legitimate China - ASEAN Free Trade Area which forced on 1 January 2010, this is a free trade area with the largest population in the world and valued at GDP 3rd rank of the world.

February 27, 2009, there is the signing of free trade agreements between ASEAN 10 countries, with New Zealand and Australia. It has been estimated that the trade will increase GDP in 12 countries and more than 48 million U.S. dollars within 2000-2020. In early 2011, East Timor plans to submit a letter requesting membership in the ASEAN Secretariat in Jakarta, Indonesia, to become the eleventh member countries of ASEAN during the Leader Summit in Jakarta. Indonesia expressed his warm welcome East Timor.

References

- Bernard Eccleston, Michael Dawson, Deborah J. McNamara. (1998). *The Asia-Pacific Profile*. Routledge (UK).
- Carolyn L. Gates, Mya Than. (2001). *ASEAN Enlargement: impacts and implications*. Institute of Southeast Asian Studies.
- Denis Hew. (2005). *Roadmap to an Asean Economic Community*. Institute of Southeast Asian Studies.
- Hunton & Williams LLP. (2008). *Introduction to the ASEAN Economic Community*. International Law Office (Singapore).
- Lay Hwee Yeo. (2003). *Asia and Europe: the development and different dimensions of ASEM*. Routledge (UK).
- Muthiah Alagappa. (1998). *Asian Security Practice: Material and Ideational Influences*. Stanford University Press (US).

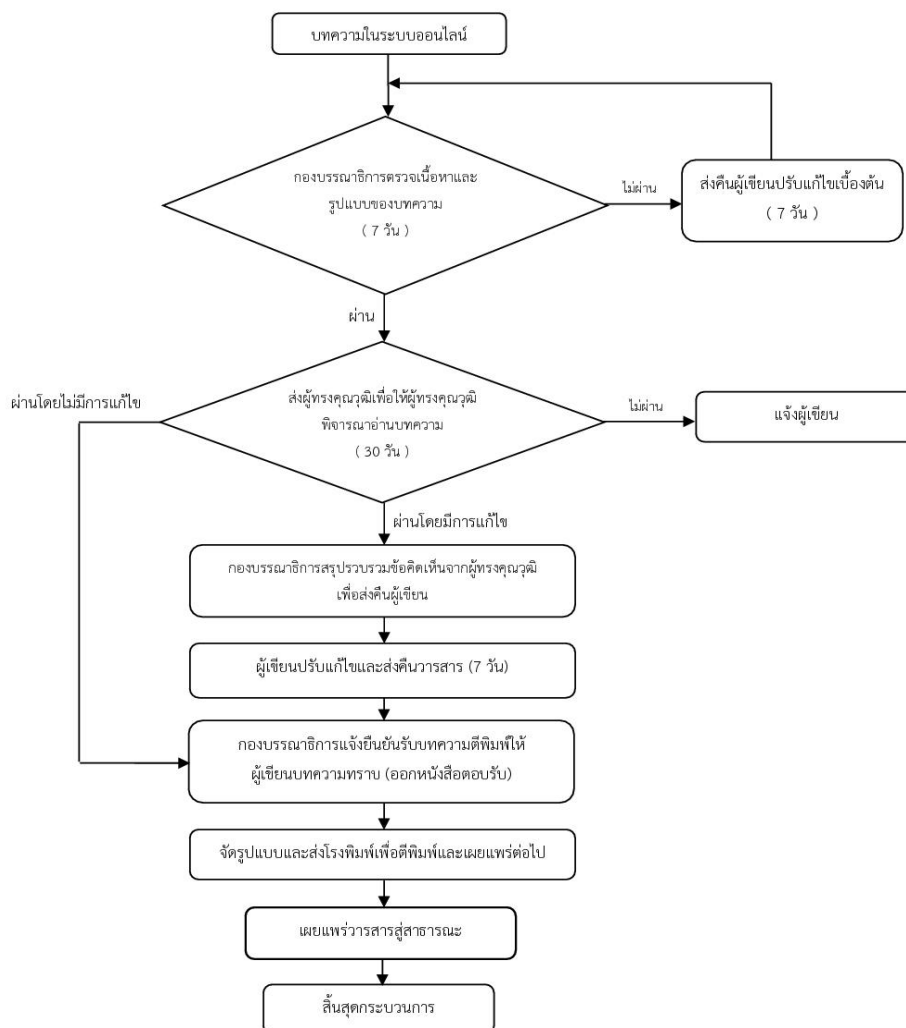

ภาคผนวก

กระบวนการพิจารณาบทความของวารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

แนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ

สถานที่ติดต่อเกี่ยวกับบทความ

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อาคารเทพ พงษ์พานิช ตำบลหนองหาร อำเภอ
สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290 โทรศัพท์ 0-5387-5540

e-mail: sasjournal.mju@gmail.com

1. รศ.ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี 081-8840066
2. อาจารย์ ดร.วินิจ ผาเจริญ 093-2419191
3. นางนิตยา ไพยารมณ 081-8850800

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ตีพิมพ์บทความประเภทต่างๆ ดังนี้

1.1 บทความพิเศษ บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่างเข้มข้นและผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความทางวิชาการ ที่เสนอเนื้อหาความรู้ วิชาการ มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิต นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป

1.3 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ต้องส่งผ่านระบบลงทะเบียนออนไลน์ Website: <http://journal.mju.ac.th/index.php/jas> และรอการตรวจสอบจากกองบรรณาธิการ

การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้นิพนธ์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความนี้ให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

การเตรียมบทความ

บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง และมีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง(Double Spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษ (A4) พิมพ์ให้ห่างจากขอบกระดาษ ด้านซ้าย และด้านขวา ขนาด 3.81 ซม. ด้านบน ขนาด 4.5 ซม. และด้านล่าง ขนาด 4.01 ซม. พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 12 หน้ากระดาษพิมพ์ (A4) โดยนับรวมภาพประกอบและตาราง

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้เขียนบทความ และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double - blind Peer Review)

2. ส่วนบทคัดย่อ (Abstract)

บทคัดย่อควรมีความยาวไม่เกิน 350 คำ โดยแยกต่างหากจากเนื้อเรื่อง บทความวิจัย/วิชาการ ต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งบทคัดย่อควรเขียนให้ได้ใจความทั้งหมดของเรื่อง ไม่ต้องอ้างอิงเอกสาร รูปภาพ หรือตาราง และให้มีเพียง 2 ส่วนเท่านั้น คือ

1. วัตถุประสงค์ควรกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา
2. ผลการวิจัยพบว่า ควรประกอบด้วย ผลที่ได้รับจากการค้นคว้า ศึกษา และผลของค่าสถิติ (ในกรณีมีการวิเคราะห์)
3. คำสำคัญ ควรมีคำสำคัญไม่เกิน 3 คำ ที่ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษาและจะปรากฏอยู่ในส่วนท้ายของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และคั่นด้วยเครื่องหมายอัฒภาค (Semicolon) (;)

3. ส่วนเนื้อเรื่อง ควรประกอบด้วย

3.1 การเตรียมต้นฉบับสำหรับการเขียนบทความวิจัย ประกอบด้วย

3.1.1 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนกล่าวนำโดยอาศัยการปริทรรศน์ (Review) ข้อมูลจากรายงานวิจัย ความรู้ และหลักฐานต่างๆ จากหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และกล่าวถึงเหตุผลหรือความสำคัญของปัญหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการวิจัย รวมถึงรวบรวมหลักการ วิธีการ โดยมีรายละเอียดว่าจะต้องศึกษาอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิจัยได้อย่างชัดเจน

3.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย (Methods) เป็นการกำหนด วิธีการ กิจกรรมรายละเอียดของการวิจัย การศึกษาประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3.1.4 สรุปผลการวิจัย (Results) เป็นการแสดงผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ในข้อ 3.1.2 ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่องและแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิ ตามความเหมาะสม

3.1.5 อภิปรายผลการวิจัย (Discussion) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ของผู้นิพนธ์นำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้อื่น เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

3.1.6 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) การแนะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3.1.7 เอกสารอ้างอิง (References) ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) แทรกในเนื้อหา ซึ่งมีรูปแบบการเขียนอ้างอิงที่นิยมแพร่หลาย โดยมีกฎเกณฑ์การอ้างอิงที่ออกแบบมา เพื่อให้ผู้ใช้มีความชัดเจนในการลงรายการงานเขียนต่างๆ ที่ง่ายต่อการศึกษาและการปฏิบัติ

3.2 การเตรียมต้นฉบับสำหรับการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

3.2.1 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนกล่าวนำโดยอาศัยการปริทรรศน์ (Review) ข้อมูลจากรายงานวิจัย ความรู้ และหลักฐานต่างๆ จากหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และกล่าวถึงเหตุผลหรือความสำคัญของปัญหาในการศึกษาครั้ง

3.2.2 เนื้อหา (Content) เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้อ่านได้รับทราบเนื้อหาที่ดีต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนและน่าสนใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพทางความคิดของผู้เขียนเป็นสำคัญ

3.2.3 สรุป (Summarizing) เป็นวิธีการเขียนบทความที่ผู้เขียนจะต้องเขียนให้เหลือเฉพาะส่วนที่มีความสำคัญ เป็นการกลั่นกรอง การรวบรวมหรือการลดข้อความให้เหลือส่วนที่สำคัญเท่านั้น

3.2.4 เอกสารอ้างอิง (References) ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) แทรกในเนื้อหา ซึ่งมีรูปแบบการเขียนอ้างอิงที่นิยมแพร่หลาย โดยมีกฎเกณฑ์การอ้างอิงที่ออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใช้มีความชัดเจนในการลงรายการงานเขียนต่างๆ ที่ง่ายต่อการศึกษาและการปฏิบัติ

การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA

1. หนังสือ

1.1 หนังสือ

(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์: เลขหน้าที่ย่อ (ถ้ามี))

ผู้แต่งคนเดียว ผู้แต่งชาวไทยให้ระบุชื่อและนามสกุล โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านามและ
ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยนามสกุล

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, 2550 : 10)

(Phacharuen, 2001 : 10)

ผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งทั้ง 2 คน โดยใช้คำว่า “และ” สำหรับผู้
แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้า
และด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ และสุรพล พรหมกุล, 2551 : 11-12)

(Phacharuen and Phromkun, 2008 : 11-12)

ผู้แต่ง 3 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งแต่ละคนให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” หน้า
ผู้แต่งคนสุดท้ายต้องคั่นด้วย “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่าง
ประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, สุรพล พรหมกุล และเฉลิมชัย ปัญญาดี, 2558 : 80)

(Phacharuen, Phromkun and Panyadee, 2015 : 80)

ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งคนแรกให้คั่นด้วย
เครื่องหมาย “,” ตามด้วย “และคณะ” หรือคนอื่นๆ สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “et al.” หรือ “and
others” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ และคณะ, 2551 : 5)

(Phacharuen, et al., 2008 : 5)

1.2 วารสาร

(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์: เลขหน้าที่ย่อ (ถ้ามี))

ผู้แต่งคนเดียว ผู้แต่งชาวไทยให้ระบุชื่อและนามสกุล โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านาม และ
ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยนามสกุล

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, 2550 : 10)

(Phacharuen, 2001 : 10)

ผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งทั้ง 2 คน โดยใช้คำว่า “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ และสุรพล พรหมกุล, 2551 : 11-12)

(Phacharuen and Phromkun, 2008 : 11-12)

ผู้แต่ง 3 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งแต่ละคนให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” หน้าผู้แต่งคนสุดท้ายต้องคั่นด้วย “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ, สุรพล พรหมกุล และเฉลิมชัย ปัญญาดี, 2558 : 80)

(Phacharuen, Phromkun and Panyadee, 2015 : 80)

ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งคนแรกให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” ตามด้วย “และคณะ” หรือคนอื่นๆ สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “et al.” หรือ “and others” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ และคณะ, 2551 : 5)

(Phacharuen, et al., 2008 : 5)

1.3 วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์: เลขหน้าอ้างอิง (ถ้ามี))

ผู้แต่งคนเดียว ผู้แต่งชาวไทยให้ระบุชื่อและนามสกุล โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านามและผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยนามสกุล

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ, 2550 : 10)

(Phacharuen, 2001 : 10)

ผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งทั้ง 2 คน โดยใช้คำว่า “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ และสุรพล พรหมกุล, 2551 : 11-12)

(Phacharuen and Phromkun, 2008 : 11-12)

ผู้แต่ง 3 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งแต่ละคนให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” หน้าผู้แต่งคนสุดท้ายต้องคั่นด้วย “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, สุรพล พรหมกุล และเฉลิมชัย ปัญญาดี, 2558 : 80)

(Phacharuen, Phromkun and Panyadee, 2015 : 80)

ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งคนแรกให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” ตามด้วย “และคณะ” หรือคนอื่นๆ สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “et al.” หรือ “and others” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ และคณะ, 2551 : 5)

(Phacharuen, et al., 2008 : 5)

1.4 สัมภาษณ์

(ผู้แต่ง, วันที่สัมภาษณ์)

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ระบุชื่อและนามสกุลโดยไม่ต้องมีคำนำหน้านาม

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ), 1 สิงหาคม 2550)

(Winit Phacharuen, Interview, August 1 2007)

1.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์: เลขหน้าที่ย่อ (ถ้ามี))

ผู้แต่งคนเดียว ผู้แต่งชาวไทยให้ระบุชื่อและนามสกุล โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านามและผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยนามสกุล

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, 2550 : 10)

(Phacharuen, 2001 : 10)

ผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งทั้ง 2 คน โดยใช้คำว่า “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ และสุรพล พรหมกุล, 2551 : 11-12)

(Phacharuen and Phromkun, 2008 : 11-12)

ผู้แต่ง 3 คน ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งแต่ละคนให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” หน้าผู้แต่งคนสุดท้ายต้องคั่นด้วย “และ” สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “and” หรือ “&” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ฝาเจริญ, สุรพล พรหมกุล และเฉลิมชัย ปัญญาดี, 2558 : 80)

(Phacharuen, Phromkun and Panyadee, 2015 : 80)

ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ให้ระบุชื่อและนามสกุลของผู้แต่งคนแรกให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” ตามด้วย “และคณะ” หรือคนอื่นๆ สำหรับผู้แต่งชาวไทย หรือ “et al.” หรือ “and

others” สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ระหว่างคำให้เว้นระยะห่างด้านหน้าและด้านหลัง 1 เคาะ

ตัวอย่างเช่น (วินิจ ผาเจริญ และคณะ, 2551 : 5)

(Phacharuen, et al., 2008 : 5)

การเขียนบรรณานุกรม

1. หนังสือ:

ชื่อ-นามสกุล, อักษรย่อชื่อ./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อหนังสือ./ (ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี))./ เมืองที่พิมพ์./ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง:

Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York :Harper and Row Publishers.

2. วารสาร:

ชื่อ-นามสกุล, อักษรย่อชื่อ./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ ชื่อวารสาร./ ปีที่(ฉบับที่)./ เลขหน้า.

ตัวอย่าง:

Prescott, S. G. (2015). Will Instructors Save Time Using a Specifications Grading System?.

Journal of Microbiology & Biology Education, 16(2), 298.

3. วิทยานิพนธ์/ดุขฎิณิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย :

ชื่อ-นามสกุล, อักษรย่อชื่อ./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ ระดับวิทยานิพนธ์./ ชื่อคณะ./ ชื่อ

มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง:

Phrachanna Bhaddharakhito. (2015). An Analytical Study of Morality in Cambodian

Traditional Wedding at Chamnomkuet Village, Chamnom Sub-district, Mongkolborei

District, BanteayMeanchey Province Based on Buddhist Principle. *Master of arts*.

Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

4. สัมภาษณ์:

ชื่อ นามสกุล, อักษรย่อชื่อ./ (วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์)./ ตำแหน่ง(ถ้ามี)./ สัมภาษณ์.

ตัวอย่าง:

Winit Phacharuen. (10 May 2013). Voice-Rector. Interview.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

ชื่อ-นามสกุล, อักษรย่อชื่อ./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ ชื่อเว็บไซต์./ (วัน เดือน ปีที่สืบค้น).

ตัวอย่าง:

Bhandari, P., Rishi, P. and Prabha, V. (2014). *Positive Effect of Probiotic Lactobacillus Plantarum in Reversing the LPS Induced Infertility in Mouse Model*. <http://www.jmm.microbiologyresearch.org/content/journal/jmm/10.1099/jmm.0.000230;jsessionid=1me6a81o04g7o.xsgm-live-03> (Accessed 12 February 2014).

ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ กรุณาติดต่อ “บรรณาธิการวารสารวิทยาลัยบริหารศาสตร์” วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อากาศเทพ พงษ์พานิช ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ 0-5387-5540 โทรสาร 0-5387-5540

web site: <http://journal.mju.ac.th/index.php/jas>

e-mail: sasjournal.mju@gmail.com

1. รศ.ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี 081-8840066
2. อาจารย์ ดร.วินิจ ฝาเจริญ 093-2419191
3. นางนิตยา ไพยารมณ 081-8850800

กำหนดการออกวารสาร

ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

